

Jednostkowe sprawozdanie finansowe za okres
12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2016 roku
przygotowane zgodnie z Międzynarodowymi Standardami
Sprawozdawczości Finansowej,
które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską

Spis treści

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA	3
Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody	4
Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	7
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego	10
1. Informacje dotyczące Spółki	10
2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości	11
3. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego	35
Sprawozdawczość segmentów działalności	35
Nota 1 Przychody ze sprzedaży	40
Nota 2 Koszty działalności operacyjnej	41
Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne	43
Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne	44
Nota 5 Przychody finansowe	44
Nota 6 Koszty finansowe	45
Nota 7 Podatek dochodowy	46
Nota 8 Działalność zaniechana	50
Nota 9 Zysk na jedną akcję	50
Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe	50
Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów	56
Nota 12 Wartości niematerialne	57
Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne	60
Nota 14 Aktywa finansowe	61
Nota 15 Zapasy	63
Nota 16 Prawa majątkowe	64
Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	65
Nota 18 Środki pieniężne	68
Nota 19 Pozostałe aktywa	68
Nota 20 Kapitał własny	68
Nota 21 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	70
Nota 22 Pozostałe zobowiązania finansowe	72
Nota 23 Leasing operacyjny	73
Nota 24 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	73
Nota 25 Rezerwy	76
Nota 26 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	78
Nota 27 Dotacje	79
Nota 28 Instrumenty finansowe	80
Nota 29 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje	88
Nota 30 Transakcje z podmiotami powiązаныmi	89
Nota 31 Zobowiązania inwestycyjne	94
Nota 32 Umowy o roboty budowlane	94
Nota 33 Sprawozdanie finansowe w podziale na rodzaje działalności zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego	95
Nota 34 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej	103

OŚWIADCZENIE KIEROWNICTWA

Zarząd Spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. przedstawia jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe za okres 12 miesięcy kończących się 31 grudnia 2016 roku, na które składają się:

- Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody za okres 01.01-31.12.2016 roku,
- Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31.12.2016 roku,
- Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 01.01-31.12.2016 roku,
- Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 01.01-31.12.2016 roku,
- Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz rzetelnie i jasno przedstawia sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy.

Podpisy Członków Zarządu

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 26 kwietnia 2017 roku.

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Nota	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Zyski i straty			
Przychody ze sprzedaży	1	2 385 094	2 719 273
Koszt własny sprzedaży	2	(1 999 602)	(2 252 417)
Zysk brutto ze sprzedaży		385 492	466 856
Koszty sprzedaży	2	(117 173)	(118 752)
Koszty ogólnego zarządu	2	(148 913)	(156 698)
Pozostałe przychody operacyjne	3	22 273	9 540
Pozostałe koszty operacyjne	4	(28 682)	(8 526)
Zysk na działalności operacyjnej		112 997	192 420
Przychody finansowe	5	15 043	12 619
Koszty finansowe	6	(42 496)	(40 103)
Koszty finansowe netto		(27 453)	(27 484)
Zysk przed opodatkowaniem		85 544	164 936
Podatek dochodowy	7	(21 561)	(35 339)
Zysk netto		63 983	129 597
Inne całkowite dochody			
Pozycje, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat			
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń		(2 134)	(857)
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat		405	163
Suma innych całkowitych dochodów		(1 729)	(694)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem		62 254	128 903
Zysk na jedną akcję:			
Podstawowy (zł)	9	0,85	1,73
Rozwodniony (zł)		0,85	1,73

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

		na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*	na dzień 01.01.2015 przekształcone*
	Nota			
Aktywa				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	10	1 227 480	1 050 705	901 543
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	11	3 536	5 157	5 226
Wartości niematerialne	12	21 891	31 303	20 037
Nieruchomości inwestycyjne	13	25 901	24 713	24 428
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	14.1	186 376	123 376	64 474
Pozostałe należności	17	3 321	3 807	3 288
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	7.4	43 965	56 461	76 504
Aktywa trwałe razem		1 512 470	1 295 522	1 095 500
Aktywa obrotowe				
Zapasy	15	233 318	290 081	372 528
Prawa majątkowe	16	37 993	36 965	25 885
Pozostałe aktywa finansowe	14.3	10 812	9 687	1 391
Pochodne instrumenty finansowe	28.5	2 189	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	17	164 207	209 270	251 935
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	18	39 939	57 210	32 085
Aktywa obrotowe razem		488 458	603 213	683 824
Aktywa razem		2 000 928	1 898 735	1 779 324

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (kontynuacja)

	Nota	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*	na dzień 01.01.2015 przekształcone*
Pasywa				
Kapitał własny				
Kapitał zakładowy	20	750 000	750 000	750 000
Zyski zatrzymane, w tym:		309 624	247 370	160 467
Zysk netto bieżącego okresu		63 983	129 597	-
Kapitał własny razem		1 059 624	997 370	910 467
Zobowiązania				
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	21	213 890	208 313	84 669
Pozostałe zobowiązania finansowe	22	3 544	5 061	4 616
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	53 350	53 903	51 260
Rezerwy	25	118 436	101 638	80 254
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	26	250	175	247
Dotacje	27	13 402	14 812	7 169
Zobowiązania długoterminowe razem		402 872	383 902	228 215
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	21	74 913	37 189	131 126
Pozostałe zobowiązania finansowe	22	1 791	2 278	1 838
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	24	6 988	5 464	4 800
Rezerwy	25	9 450	89	1 461
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		9 551	2 434	187
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	26	434 438	468 686	500 027
Dotacje	27	1 301	1 323	1 203
Zobowiązania krótkoterminowe razem		538 432	517 463	640 642
Zobowiązania razem		941 304	901 365	868 857
Pasywa razem		2 000 928	1 898 735	1 779 324

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za okres zakończony 31 grudnia 2016 roku

	Kapitał zakładowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2016 roku	750 000	416 878	1 166 878
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	(169 508)	(169 508)
Stan na 1 stycznia 2016 roku po korektach	750 000	247 370	997 370
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody			
Zysk netto	-	63 983	63 983
Inne całkowite dochody	-	(1 729)	(1 729)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	-	62 254	62 254
Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym			
Dywidendy	-	-	-
Transakcje z właścicielami ogółem	-	-	-
Stan na 31 grudnia 2016 roku	750 000	309 624	1 059 624

za okres zakończony 31 grudnia 2015 roku
przekształcone*

	Kapitał zakładowy	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
Stan na 1 stycznia 2015 roku	750 000	290 784	1 040 784
Korekta błędu poprzedniego okresu	-	(130 317)	(130 317)
Stan na 1 stycznia 2015 roku po korektach	750 000	160 467	910 467
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody			
Zysk netto	-	129 597	129 597
Inne całkowite dochody	-	(694)	(694)
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	-	128 903	128 903
Transakcje z właścicielami Spółki, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym			
Dywidendy	-	(42 000)	(42 000)
Transakcje z właścicielami ogółem	-	(42 000)	(42 000)
Stan na 31 grudnia 2015 roku po korekcie	750 000	247 370	997 370

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk przed opodatkowaniem	85 544	164 936
<i>Korekty</i>	76 172	80 442
Amortyzacja	88 170	82 624
Utworzenie odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe	1 241	552
Zysk z tytułu działalności inwestycyjnej	(8 331)	(1 110)
Odsetki, różnice kursowe	8 089	7 766
Dywidendy naliczone, otrzymane	(10 808)	(11 035)
Utworzenie odpisów aktualizujących inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	1 645
Zysk z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych wg wartości godziwej	(2 189)	-
Zysk z działalności operacyjnej przed zmianami w kapitale obrotowym	161 716	245 378
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	45 696	25 179
Zmiana stanu zapasów	55 735	71 367
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(20 323)	1 624
Zmiana stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	23 566	20 678
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	266 390	364 226
Podatek zwrócony/(zapłacony)	1 063	(187)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	267 453	364 039

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (kontynuacja)

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Sprzedaż wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	48 971	6 376
Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych, nieruchomości inwestycyjnych	(267 986)	(243 009)
Otrzymane dywidendy	10 808	11 035
Wydatki na nabycie spółek zależnych, po pomniejszeniu o przyjęte środki	(103 000)	(91 024)
Odsetki otrzymane	49	-
Wpływy z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	88	700
Pożyczki	(452)	(8 000)
Pozostałe wydatki inwestycyjne	(2 894)	(1 900)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(314 416)	(325 822)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Dywidendy wypłacone	-	(42 000)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek	80 391	159 723
Wydatki na spłatę kredytów i pożyczek	(37 090)	(129 754)
Odsetki zapłacone	(10 390)	(7 177)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	(4 594)	(4 094)
Dotacje	-	9 617
Pozostałe wpływy finansowe	1 104	764
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	29 421	(12 921)
Przepływy pieniężne netto, razem	(17 542)	25 296
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	57 210	32 085
Wpływ zmian kursów walut	271	(171)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	39 939	57 210

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część jednostkowego rocznego sprawozdania finansowego.

Informacja dodatkowa do jednostkowego sprawozdania finansowego

1. Informacje dotyczące Spółki

1.1. Opis organizacji Spółki

Spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” Spółka Akcyjna z siedzibą w Policach (zwana w dalszej części Jednostką, Spółką) została utworzona w dniu 14 grudnia 1995 roku na podstawie Aktu Notarialnego Repetytorium: A Nr 20142. Spółka prowadzi działalność na terytorium Polski w formie spółki akcyjnej. Spółka została zarejestrowana w Sądzie Rejonowym Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000015501. Spółce nadano numer statystyczny Regon 810822270 oraz numer identyfikacji podatkowej NIP 851-02-05-573. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. i sporządza również skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest w szczególności:

- produkcja i sprzedaż nawozów chemicznych,
- produkcja i sprzedaż bieli tytanowej i innych chemikaliów,
- wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej.

Niniejsze jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone przez Zarząd Spółki dnia 26 kwietnia i zastępuje jednostkowe sprawozdanie finansowe zatwierdzone przez Zarząd Spółki w dniu 20 marca 2017 roku. Sprawozdanie zostało zmienione w związku ze sporządzeniem testu na utratę wartości akcji African Investment Group S.A. oraz oszacowaniem możliwych przyszłych przepływów pieniężnych będących konsekwencją korekty rozliczenia nabycia akcji tej spółki, po której dokonano zmiany ujawnień w nocie 2.3.2 Korekty błędu poprzedniego okresu.

1.2. Skład Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

Skład Zarządu Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego Spółki do publikacji:

- dr Wojciech Piotr Wardacki - Prezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 206/VI/16 z dnia 7 kwietnia 2016 roku,
- Tomasz Grzegorz Panas - Wiceprezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 207/VI/16 z dnia 7 kwietnia 2016 roku,
- dr Włodzimierz Zasadzki - Wiceprezes Zarządu VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 7/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Anna Tarocińska - Członek Zarządu VII wspólnej kadencji wybrany przez pracowników Spółki - powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 56/VII/17 z dnia 3 marca 2017 roku.

Skład Rady Nadzorczej Spółki na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodnicząca Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 22 z dnia 30 czerwca 2016 roku (powierzenie funkcji Przewodniczącej Rady Nadzorczej w dniu 26 stycznia 2017 roku),
- Mirosław Kozłowski - Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 24 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Bożena Licht - Sekretarz Rady Nadzorczej - Przedstawiciel Ministerstwa Skarbu Państwa - wyznaczony do Rady Nadzorczej w dniu 8 lipca 2016 roku pismem Ministra Skarbu Państwa,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 23 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Andrzej Malicki - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołany Uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki nr 25 z dnia 30 czerwca 2016 roku,
- Maria Więcek - Członek Rady Nadzorczej VII wspólnej kadencji powołana Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki Nr 3 z dnia 14 grudnia 2016 roku.

Skład Komitetu Audytu na dzień zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji:

- Joanna Habelman - Przewodniczący Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 3/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Agnieszka Ewa Dąbrowska - Sekretarz Komitetu Audytu powołana Uchwałą Rady Nadzorczej nr 4/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku,
- Mirosław Kozłowski - Członek Komitetu Audytu powołany Uchwałą Rady Nadzorczej nr 5/VII/16 z dnia 15 lipca 2016 roku.

2. Opis ważniejszych stosowanych zasad rachunkowości

Zasady polityki rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w sposób ciągły w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym. W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w prezentacji sprawozdań finansowych mających na celu lepsze przedstawienie informacji o wpływie niektórych rodzajów transakcji na sytuację majątkową i finansową Spółki, przekształcając odpowiednio dane porównawcze. Zmiany prezentacji zostały opisane w punkcie 2.3.

2.1. Oświadczenie o zgodności

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską (MSSF UE) i innymi obowiązującymi przepisami. MSSF UE zawierają wszystkie Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) oraz związane z nimi Interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) poza wymienionymi poniżej Standardami oraz Interpretacjami, które oczekują na zatwierdzenie przez Unię Europejską oraz Standardami oraz Interpretacjami, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, ale nie weszły jeszcze w życie.

2.2. Zmiany w Międzynarodowych Standardach Sprawozdawczości Finansowej

Szereg nowych Standardów, zmian do Standardów i Interpretacji nie jest jeszcze obowiązujących dla okresów rocznych kończących się 31 grudnia 2016 roku i nie zostały one zastosowane w sprawozdaniu finansowym. Jednostka ma zamiar zastosować je dla okresów, dla których są obowiązujące po raz pierwszy.

Oczekuje się, że spośród nowych Standardów lub zmian do Standardów i Interpretacji poniżej opisane mogą mieć wpływ na sprawozdanie finansowe Spółki.

2.2.1. Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE, które nie weszły jeszcze w życie dla okresów rocznych kończących się w dniu 31 grudnia 2016 roku

- MSSF 9 *Instrumenty Finansowe (2014)*, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Spółki za rok 2018. Nowy standard zastępuje zawarte w MSR 39 *Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena* wytyczne na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych, w tym wytyczne dotyczące utraty wartości. MSSF 9 eliminuje też istniejące obecnie w MSR 39 kategorie aktywów finansowych: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.

Zgodnie z wymogami nowego standardu, w momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe winny być klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu;
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

Nowy standard zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych.

W zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych MSSF 9 zastępuje model „straty poniesionej” zawarty w MSR 39 modelem „straty oczekiwanej”, co oznacza, że zdarzenie powodujące powstanie straty nie musiałoby poprzedzać jej rozpoznania i utworzenia odpisu. Nowe zasady mają na celu zapobieganie sytuacjom, w których odpisy na straty kredytowe są tworzone zbyt późno i w niewystarczającej wysokości.

W skrócie, model oczekiwanej straty wykorzystuje dwa podejścia do szacowania straty, zgodnie z którymi strata jest ustalana na podstawie:

- straty kredytowej oczekiwanej w okresie 12 miesięcy, albo
- straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności (ang. *life-time expected loss*).

To, które podejście zostanie zastosowane zależy od tego, czy w przypadku danego składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. W przypadku, jeśli ryzyko kredytowe związane z aktywami finansowymi nie wzrosło istotnie w porównaniu do jego poziomu z momentu początkowego ujęcia, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie w okresie 12 miesięcy. W przypadku natomiast, jeśli nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie przez cały okres życia instrumentu, zwiększając tym samym wysokość ujętego odpisu. Standard przyjmuje przy tym założenie, zgodnie z którym - w przypadku braku przeciwnych argumentów - wystarczającym kryterium dla rozpoznania straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności jest wystąpienie zaległości w spłacie wynoszącej 30 dni.

Spółka po przeprowadzeniu wstępnej analizy nie oczekuje, by MSSF 9 *Instrumenty Finansowe* istotnie wpłynął na jej jednostkowe sprawozdanie finansowe. Ze względu na specyfikę działalności Jednostki oraz rodzaj utrzymywanych aktywów finansowych, zasady klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych Jednostki nie powinny zmienić się pod wpływem zastosowania tego MSSF. Natomiast analizy dalej trwają i zakończone zostaną w 2017 roku.

- MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Spółki za rok 2018. Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF. W szczególności, w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać MSR 18 *Przychody*, MSR 11 *Umowy o usługę budowlaną* oraz związane z nimi Interpretacje.

Zgodnie z nowym standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody są:

- rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub
- ujemowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta.

Standard zawiera nowe wymogi dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.

Spółka rozpoczęła analizę wpływu MSSF 15 *Przychody z umów z klientami* na jej jednostkowe sprawozdanie finansowe. Na ten moment analizy nie zidentyfikowała istotnego wpływu. Wstępne analizy wykazały, że może nastąpić zmiana prezentacji ujęcia stosowanych upustów marketingowych, które obecnie są prezentowane w kosztach sprzedaży, a po zastosowaniu MSSF 15 mogą pomniejszać przychody ze sprzedaży. Dalsze prace trwają a ich zakończenie nastąpi w trakcie 2017 roku.

2.2.2. Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE na dzień 31 grudnia 2016 roku

- MSSF 16 *Leasing*, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Spółki za rok 2019. MSSF 16 zastępuje MSR 17 *Leasing* oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy

leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów - prawa do użytkowania przedmiotu leasingu - oraz nowego zobowiązania - zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne. Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.

Wpływ MSSF 16 skutkować będzie ujęciem w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej umów (jako leasingobiorcy) najmu, dzierżawy, których do momentu pierwszego zastosowania standardu nie kwalifikowano jako leasingu finansowego. Spółka planuje zakończyć pracę nad analizą wpływu standardu najpóźniej do końca 2018 roku.

- Inicjatywa dotycząca ujawnień (Zmiany do MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów pieniężnych*), która będzie obowiązkowa dla sprawozdania finansowego Spółki za rok 2017. Zmiany przewidują przedstawianie przez jednostki ujawnień umożliwiających użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian wartości zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i zmian o charakterze niepieniężnym. Jednym ze sposobów na spełnienie powyższych wymogów jest umieszczenie uzgodnienia sald otwarcia i zamknięcia zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej.

Spółka jest w trakcie analizy wpływu Zmiany na sprawozdanie finansowe.

- Zmiany do MSSF 15 *Przychody z umów z klientami*, który będzie obowiązkowy dla sprawozdania finansowego Spółki za rok 2018. Zmiany do MSSF 15 wyjaśniają niektóre wymogi Standardu oraz zawierają szereg uproszczeń w zakresie okresu przejściowego dla jednostek, które wdrażają nowy Standard. Zmiany wyjaśniają, w jaki sposób należy:
 - dokonywać identyfikacji zobowiązań umownych (obietnicy przeniesienia towarów lub usług);
 - określać czy spółka działa we własnym imieniu dostarczając towary lub świadcząc usługi czy działa jako agent (jest odpowiedzialna za zorganizowanie dostarczenia towarów lub świadczenia usług); oraz
 - określać, czy przychód z udzielenia licencji powinien być ujęty jednorazowo czy rozłożony w czasie.

Ponadto Zmiany zawierają dwa dodatkowe uproszczenia których celem jest ułatwienie spółkom pierwszego zastosowania Standardu oraz redukcja związanego z nim kosztu.

W momencie początkowego zastosowania wpływ Zmian będzie zależał od specyficznych faktów i okoliczności dotyczących umów z klientami, których Jednostka będzie stroną. Jednakże do momentu pierwszego zastosowania zmian, Jednostka nie jest w stanie przeprowadzić analizy ich wpływu na sprawozdanie finansowe.

Pozostałe Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE na dzień 31 grudnia 2016 roku, tj. MSSF 14 *Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe*, Zmiany do MSSF 10 *Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe* oraz do MSR 28 *Jednostki Stowarzyszone*, Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy*, Zmiany do MSSF 2 *Płatności w formie akcji*, Zmiany do MSSF 4 *Umowy ubezpieczeniowe*, Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2014-2016, KIMSF 22 *Transakcje w Obcej Walucie oraz Zaliczki* oraz Zmiany do MSR 40 *Nieruchomości Inwestycyjne*, nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

2.3. Zmiany w prezentacji sprawozdań i korekty błędu poprzedniego okresu

2.3.1. Zmiany w prezentacji sprawozdań

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian prezentacji sprawozdań finansowych mających na celu lepsze przedstawienie informacji o wpływie niektórych rodzajów transakcji na sytuację majątkową i finansową Spółki. Dane porównawcze zostały odpowiednio przekształcone.

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w sposobie prezentacji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w zakresie:

- prezentacji w aktywach „Prawa wieczystego użytkowania gruntów”, „Praw majątkowych”

- oraz „Pozostałych należności”, które prezentowane są jako odrębne tytuły bilansu. W „Pozostałych należnościach” oraz „Należnościach z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe” prezentowane są rozliczenia międzyokresowe ujmowane dotychczas w „Pozostałych aktywach”,
- prezentacji w pasywach „Rezerwy z tytułu emisji CO₂” oraz „Przychodów przyszłych okresów”, które prezentowane są jako „Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”.

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w sposobie prezentacji w rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach w zakresie:

- prezentacji przychodów oraz kosztów związanych z nieruchomościami inwestycyjnymi. Dotychczas przychody z najmu nieruchomości inwestycyjnych prezentowane były w „Przychodach ze sprzedaży” natomiast koszty z tym związane w „Koszcie własnym sprzedaży”. Obecnie tytuły te wykazywane są jako „Pozostałe przychody operacyjne” oraz „Pozostałe koszty operacyjne”,
- prezentacji odpisów na należności z tytułu dostaw i usług, z wyłączeniem odsetek od należności z tytułu dostaw i usług, których prezentacja w kosztach finansowych pozostaje bez zmian. Dotychczas odpisy na należności z tytułu dostaw i usług były w „Pozostałych przychodach operacyjnych” i „Pozostałych kosztach operacyjnych”. Obecnie tytuły te wykazywane są jako „Koszty sprzedaży” kwalifikowane jako „Pozostałe koszty rodzajowe”.

W okresie sprawozdawczym dokonano zmian w sposobie prezentacji w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w zakresie dotacji, które prezentowane są w działalności finansowej, a ujmowane były dotychczas w działalności inwestycyjnej.

2.3.2. Korekty błędu poprzedniego okresu

Korekty wprowadzone w sprawozdaniu finansowym za 2016 rok w trybie korekty błędu poprzednich okresów są konsekwencją przeprowadzonych przez Spółkę, w związku z przeprowadzonym procesem weryfikacji prawidłowości prezentacji w sprawozdaniach finansowych za 2015 rok aktywów, o których Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 27/2016 z dnia 30 maja 2016 roku, szczegółowych analiz i badań posiadanej przez Spółkę dokumentacji, jak i prób pozyskania w tym zakresie dodatkowych materiałów i informacji.

Dokonane analizy pozwoliły stwierdzić, że istotny błąd dotyczył wyceny wartości godziwej złóż mineralnych, które zostały zaprezentowane w ostatecznym rozliczeniu nabycia jednostki zależnej African Investment Group S.A. przedstawionym w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2014 r. oraz ich prezentacji w sprawozdaniach finansowych za lata 2014-2015. Dane i założenia przyjęte do ostatecznego rozliczenia nabycia nie uwzględniały wszystkich informacji, które były dostępne na tamten dzień i które odnosiły się do warunków i okoliczności, jakie istniały na dzień nabycia jednostki zależnej.

Podstawowym błędem było pominięcie w wycenach na potrzeby ostatecznego rozliczenia nabycia konieczności budowy instalacji wzbogacania fosforytów. Brak ujęcia tego parametru spowodował niedoszacowanie nakładów inwestycyjnych, kosztów operacyjnych oraz niedoszacowanie czasu koniecznego do doprowadzenia projektu do etapu, w którym możliwa będzie pierwsza produkcja fosforytów o parametrach handlowych. Powyższe zmiany wynikają z gorszych parametrów jakościowych fosforytów ze złóż w obszarze Kebemer, ponieważ pierwotnie założono, że fosforyt charakteryzować się będzie wysoką zawartością fosforu (w przeliczeniu na P₂O₅) i nie będzie wymagał klasycznego procesu wzbogacania z flotacją, a jedynie kruszenia i przesiewania, założono suszenie w warunkach naturalnych. Natomiast realizowana kampania wiertnicza w obszarze koncesji poszukiwawczej Kebemer w okresie od grudnia 2013 roku do czerwca 2014 roku wykazała, że parametry złoża są znacznie gorsze niż pierwotnie zakładano (w szczególności wzrost grubości nadkładu, spadek jakości fosforytu).

Ponadto weryfikacja dokumentów wykazała, że błędnie przyjęto również wielkość zasobów dla drugiego wycenianego złoża tj. Lam Lam. Łączne wydobycie fosforytów ze złoża Lam Lam, które zakończyło się w połowie 2014 roku, według najlepszej wiedzy wyniosło 110,7 tys. ton fosforytów, a nie 314 tys. ton, jak przyjęto w ostatecznym rozliczeniu nabycia.

Powyższe założenia zostały skorygowane w ramach przeprowadzonej korekty rozliczenia nabycia. W punkcie 2.3.2 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2016 zaprezentowano wartość

nabytych aktywów i przejętych zobowiązań przed i po korekcie rozliczenia nabycia spółki African Investment Group S.A.

Zagregowane wielkości korekt aktywów związanych z African Investment Group S.A. zostały odniesione do poprzednich okresów (raport bieżący 7/2017 z dnia 7 lutego 2017 roku).

Biorąc pod uwagę sytuację finansową spółki zależnej African Investment Group S.A. (ujemny kapitał własny i utrata praktycznej możliwości regulowania zobowiązań) oraz całości zagadnień związanych z zaawansowaniem projektu Spółka uznała, że utrata wartości udziału w spółce zależnej nastąpiła już na dzień 31 grudnia 2013 roku. W dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę o utworzeniu odpisu aktualizującego wartość nabytych akcji African Investment Group S.A. (wraz z kosztami nabycia) w kwocie 96 219 tys. zł, odnosząc skutek w wynik lat ubiegłych.

Przeprowadzona analiza sytuacji finansowej spółki zależnej African Investment Group S.A. wykazała, że istnieje duże prawdopodobieństwo, że spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. jako współkredytobiorca zaciągniętego przez spółkę zależną kredytu będzie zobowiązana do spłaty zadłużenia wobec banku BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. Wobec powyższego w dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o utworzeniu rezerwy z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. w kwocie odpowiadającej wartości wykorzystanego kredytu w poszczególnych latach. W ciężar kosztów finansowych odniesiono:

- kwotę 21 273 tys. zł do roku 2016,
- kwotę 55 400 tys. zł przez wynik finansowy lat ubiegłych.

Ponadto ze względu na sytuację finansową spółki African Investment Group S.A. już w poprzednim okresie Zarząd spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. zmienił ujęcie odpisów na należności od spółki zależnej w kwocie 10 475 tys. EUR (co odpowiada kwocie 43 830 tys. zł według historycznego kursu waluty). Pierwotnie odpis aktualizujący należności został utworzony na podstawie uchwały Zarządu Spółki w koszty czerwca 2016 roku (raport bieżący 42/2016 z dnia 22 lipca 2016 roku). Należności dotyczyły dostaw nawozów do Senegalu w latach 2013 - 2014, kiedy to Spółka próbowała wejść na nowy rynek nawozów. Odpis odniesiono w ciężar rachunku zysków i strat w pozycję kosztów sprzedaży poprzez pozostałe koszty rodzajowe: należność główna w kwocie 42 383 tys. zł oraz w koszty finansowe: odsetki w kwocie 1 447 tys. zł. Po zmianie, jako błąd poprzedniego okresu, ujęto 50% odpisu na należności tj. na kwotę 21 915 tys. zł przez wynik z lat ubiegłych a pozostałe 50 % pozostawiono w wyniku roku bieżącego. Przyjęta prezentacja lepiej oddaje stan faktyczny, w związku z tym, że sytuacja finansowa spółki zależnej już na koniec 2015 roku dawała przesłanki do utraty wartości tych należności. Według wiedzy na dzień sporządzania sprawozdania finansowego za 2015 rok, część wierzytelności miała być spłacona przez spółkę zależną ze środków od dłużnika African Investment Group S.A. Jednak w połowie 2016 roku potwierdziły się informacje, że należność jest kwestionowana przez dłużnika na drodze postępowania sądowego i spółka zależna African Investment Group S.A. utworzyła odpis aktualizujący należności (raport bieżący 42/2016). Wobec tego również spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. utworzyła odpis aktualizujący na pozostałą część wierzytelności od spółki zależnej.

2.3.3. Wpływ zmian w prezentacji sprawozdań i korekty błędu poprzedniego okresu na sprawozdania finansowe 2015 roku

Poniżej zaprezentowano wpływ zmiany w prezentacji sprawozdań oraz korekty błędu poprzedniego okresu na dane wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz na dane wykazane w rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodach oraz sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za okres styczeń - grudzień 2015 roku:

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Niebadane	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Na dzień 01.01.2015	Na dzień 01.01.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Aktywa					
Aktywa trwałe, w tym:	1 191 719	1 095 500	(96 219)	-	(96 219)
Rzeczowe aktywa trwałe	906 769	901 543	(5 226)	(5 226)	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	5 226	5 226	5 226	-
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	160 693	64 474	(96 219)	-	(96 219)
Pozostałe należności	-	3 288	3 288	3 288	-
Pozostałe aktywa	3 288	-	(3 288)	(3 288)	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	76 504	76 504	-	-	-
Aktywa obrotowe, w tym:	683 824	683 824	-	-	-
Zapasy	398 413	372 528	(25 885)	(25 885)	-
Prawa majątkowe		25 885	25 885	25 885	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	244 643	251 935	7 292	7 292	-
Pozostałe aktywa	7 292	-	(7 292)	(7 292)	-
Aktywa razem	1 875 543	1 779 324	(96 219)	-	(96 219)
Pasywa					
Zyski zatrzymane	290 784	160 467	(130 317)	-	(130 317)
Kapitał własny	1 040 784	910 467	(130 317)	-	(130 317)
Rezerwy	46 156	80 254	34 098	-	34 098
Zobowiązania długoterminowe	194 117	228 215	34 098	-	34 098
Zobowiązania krótkoterminowe	640 642	640 642	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	461 585	500 027	38 442	38 442	-
Rezerwy	39 894	1 461	(38 433)	(38 433)	-
Przychody przyszłych okresów	9	-	(9)	(9)	-
Pasywa razem	1 875 543	1 779 324	(96 219)	-	(96 219)

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Na dzień 31.12.2015	Na dzień 31.12.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Aktywa					
Aktywa trwałe, w tym:	1 387 715	1 295 522	(92 193)	-	(92 193)
Rzeczowe aktywa trwałe	1 055 862	1 050 705	(5 157)	(5 157)	-
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	5 157	5 157	5 157	-
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	219 595	123 376	(96 219)	-	(96 219)
Pozostałe należności	-	3 807	3 807	3 807	-
Pozostałe aktywa	3 807	-	(3 807)	(3 807)	-
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	52 435	56 461	4 026	-	4 026
Aktywa obrotowe, w tym:	625 128	603 213	(21 915)	-	(21 915)
Zapasy	327 046	290 081	(36 965)	(36 965)	-
Prawa majątkowe	-	36 965	36 965	36 965	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	225 430	209 270	(16 160)	5 755	(21 915)
Pozostałe aktywa	5 755	-	(5 755)	(5 755)	-
Aktywa razem	2 012 843	1 898 735	(114 108)	-	(114 108)
Pasywa					
Zyski zatrzymane, w tym:	416 878	247 370	(169 508)	-	(169 508)
<i>Zysk netto bieżącego okresu</i>	<i>168 788</i>	<i>129 597</i>	<i>(39 191)</i>	-	<i>(39 191)</i>
Kapitał własny	1 166 878	997 370	(169 508)	-	(169 508)
Rezerwy	46 238	101 638	55 400	-	55 400
Zobowiązania długoterminowe	328 502	383 902	55 400	-	55 400
Zobowiązania krótkoterminowe	517 463	517 463	-	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	415 055	468 686	53 631	53 631	-
Rezerwy	53 710	89	(53 621)	(53 621)	-
Przychody przyszłych okresów	10	-	(10)	(10)	-
Pasywa razem	2 012 843	1 898 735	(114 108)	-	(114 108)

Jednostkowy rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
<i>Zyski i straty</i>					
Przychody ze sprzedaży	2 721 640	2 719 273	(2 367)	(2 367)	-
Koszt własny sprzedaży	(2 253 742)	(2 252 417)	1 325	1 325	-
Zysk brutto ze sprzedaży	467 898	466 856	(1 042)	(1 042)	-
Koszty sprzedaży	(97 664)	(118 752)	(21 088)	104	(21 192)
Koszty ogólnego zarządu	(156 698)	(156 698)	-	-	-
Pozostałe przychody operacyjne	7 390	9 540	2 150	2 150	-
Pozostałe koszty operacyjne	(7 314)	(8 526)	(1 212)	(1 212)	-
Zysk na działalności operacyjnej	213 612	192 420	(21 192)	-	(21 192)
Koszty finansowe netto	(5 459)	(27 484)	(22 025)	-	(22 025)
Zysk przed opodatkowaniem	208 153	164 936	(43 217)	-	(43 217)
Podatek dochodowy	(39 365)	(35 339)	4 026	-	4 026
Zysk netto	168 788	129 597	(39 191)	-	(39 191)
Suma innych całkowitych dochodów	(694)	(694)	-	-	-
Zyski i straty oraz inne całkowite dochody ogółem	168 094	128 903	(39 191)	-	(39 191)

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	Zatwierdzone	Przekształcone	Wpływ zmian ogółem	z tego:	
	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015		wpływ zmiany prezentacji	wpływ korekty błędu poprzedniego okresu
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej					
Zysk przed opodatkowaniem	208 153	164 936	(43 217)	-	(43 217)
Korekty	81 142	80 442	(700)	(700)	-
Zysk/strata z tytułu działalności inwestycyjnej	(410)	(1 110)	(700)	(700)	-
Zysk/strata z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych wykazywanych wg wartości godziwej	1 645	1 645	-	-	-
Zysk z działalności operacyjnej przed zmianami w kapitale obrotowym	289 295	245 378	(43 917)	(700)	(43 217)
Zmiana stanu należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	3 264	25 179	21 915	-	21 915
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych	(13 566)	1 624	15 190	15 190	-
Zmiana stanu rezerw, dotacji i zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	14 566	20 678	6 112	(15 190)	21 302
Środki pieniężne wygenerowane na działalności operacyjnej	364 926	364 226	(700)	(700)	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	364 739	364 039	(700)	(700)	-
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej					
Dotacje	9 617	-	(9 617)	(9 617)	-
Wpływy/(wydatki) z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	-	700	700	700	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(316 905)	(325 822)	(8 917)	(8 917)	-
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej					
Dotacje	-	9 617	9 617	9 617	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(22 538)	(12 921)	9 617	9 617	-
Przepływy pieniężne netto, razem	25 296	25 296	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	32 085	32 085	-	-	-
Wpływ zmian kursów walut	(171)	(171)	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	57 210	57 210	-	-	-

2.4. Podstawa wyceny

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych według wartości godziwej, tj.:

- nieruchomości inwestycyjnych,
- instrumentów pochodnych,
- instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Dane porównawcze obejmują sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2015 roku oraz rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody, sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, a także sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 roku.

2.5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Dane w rocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały podane w złotych polskich, po zaokrągleniu do pełnych tysięcy. Złoty jest walutą funkcjonalną Spółki.

2.6. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF UE wymaga od Zarządu osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Faktyczna wartość może różnić się od wartości szacowanej.

Szacunki i związane z nimi założenia podlegają bieżącej weryfikacji. Zmiana szacunków księgowych jest ujęta w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku lub w okresach bieżącym i przyszłych, jeżeli dokonana zmiana szacunku dotyczy zarówno okresu bieżącego, jak i okresów przyszłych. Główne szacunki księgowe oraz przyjęte założenia zostały ponadto przedstawione w odpowiednich notach objaśniających do sprawozdania finansowego:

- szacunki i założenia dotyczące okresów ekonomicznej użyteczności rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych przedstawiono w notach 10 i 12,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych przedstawiono w notce 10,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych przedstawiono w notce 14,
- szacunki w zakresie odpisów aktualizujących wartość zapasów przedstawiono w notce 15,
- szacunki i założenia w zakresie odpisów aktualizujących wartość należności przedstawiono w notce 17,
- szacunki w zakresie świadczeń pracowniczych przedstawiono w notce 24,
- szacunki w zakresie utworzonych rezerw na zobowiązania przedstawiono w notce 25.

2.7. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe Spółki zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nie istnieją żadne okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania przez Spółkę działalności.

2.8. Waluty obce

Transakcje wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji.

Na dzień bilansowy pozycje pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane na złote polskie przy zastosowaniu obowiązującego na ten dzień średniego kursu ogłoszonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane

według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Niepieniężne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ewidencjonowane według wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej wyceniane są według kursu obowiązującego w dniu ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów (kosztów) finansowych, z wyjątkiem różnic powstających na przeliczeniu instrumentów kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży oraz kwalifikowanych zabezpieczeń przepływów pieniężnych, które ujmuje się jako inne całkowite dochody.

Dla potrzeb wyceny bilansowej przyjęto następujące kursy:

	31.12.2016	31.12.2015
EUR	4,4240	4,2615
USD	4,1793	3,9011

2.9. Rzeczowe aktywa trwałe

2.9.1. Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Składniki rzeczowych aktywów trwałych ujmuje się w księgach według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Cena nabycia obejmuje cenę zakupu składnika majątku oraz koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku i składowania. Rabaty, opusty oraz inne podobne zmniejszenia i odzyski zmniejszają cenę nabycia składnika aktywów. Koszt wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie obejmuje ogół kosztów poniesionych przez Spółkę w okresie jego budowy, montażu, przystosowania i ulepszenia poniesionych do dnia przyjęcia takiego składnika majątkowego do używania (lub do dnia bilansowego, jeśli składnik nie został jeszcze oddany do używania). Koszt wytworzenia obejmuje również w przypadkach, gdy jest to wymagane, wstępny szacunek kosztów demontażu i usunięcia składników rzeczowych aktywów trwałych oraz przywrócenia do stanu pierwotnego. Zakupione oprogramowanie, które jest niezbędne do prawidłowego funkcjonowania związanego z nim urządzenia jest aktywowane, jako część tego urządzenia.

W przypadku, gdy określony składnik rzeczowych aktywów trwałych składa się z odrębnych i istotnych części składowych o różnym okresie użytkowania, części te są traktowane jako odrębne składniki aktywów.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży/likwidacji lub zaprzestania użytkowania rzeczowych aktywów trwałych są określane, jako różnica pomiędzy przychodami ze sprzedaży a wartością netto tych rzeczowych aktywów trwałych i są ujmowane odpowiednio jako pozostałe przychody operacyjne lub pozostałe koszty operacyjne w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie dotyczą rzeczowych aktywów trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztów wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania aktywa do używania.

Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe prezentowane są w pozycji „Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe”.

2.9.2. Składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowy leasingu, na mocy których następuje przeniesienie na Spółkę zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z posiadania przedmiotu leasingu, są klasyfikowane jako umowy leasingu finansowego. Aktywa będące przedmiotem leasingu są początkowo ujmowane w sprawozdaniu

z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących wartości: wartości godziwej rzeczowego aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Opłaty leasingowe rozdziela się pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania.

Używane na podstawie leasingu finansowego składniki rzeczowych aktywów trwałych podlegają amortyzacji oraz odpisom z tytułu utraty wartości według zasad stosowanych dla własnych rzeczowych aktywów trwałych. Jeżeli brak jest pewności, że po zakończeniu umowy leasingu Spółka otrzyma prawo własności, aktywa te są amortyzowane w krótszym z dwóch okresów: okresu leasingu lub okresu ekonomicznej użyteczności.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

2.9.3. Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Aktywowaniu podlegają poniesione w późniejszym okresie koszty wymienianych części składnika rzeczowych aktywów trwałych, które można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że Spółka osiągnie korzyści ekonomiczne związane z wymienianymi składnikami rzeczowych aktywów trwałych. Pozostałe nakłady są ujmowane na bieżąco w rachunku zysków i strat jako koszt.

2.9.4. Amortyzacja

Amortyzacja jest naliczana metodą liniową przez szacowany okres użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych, względnie jego istotnych i odrębnych części składowych, który dla poszczególnych grup rzeczowych aktywów trwałych wynosi:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Grunty	brak	brak
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	1% - 33%	do 99 lat
Budynki i budowle	1% - 33%	3 - 100 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Urządzenia biurowe	10% - 100%	1 - 10 lat
Środki transportu	7% - 100%	1 - 7 lat
Komputery	20% - 100%	1 - 5 lat

Rozpoczęcie amortyzacji następuje w momencie, w którym dany składnik rzeczowych aktywów trwałych znajduje się w miejscu i stanie umożliwiającym jego wykorzystanie zgodnie z zamierzeniem Zarządu Jednostki. Zakończenie amortyzacji następuje nie później niż z chwilą zrównania wartości odpisów amortyzacyjnych z wartością początkową rzeczowego aktywa trwałego lub postawienia go w stan likwidacji, sprzedaży lub stwierdzenia jego niedoboru, z ewentualnym uwzględnieniem przewidywanej przy likwidacji ceny sprzedaży netto pozostałości rzeczowego aktywa trwałego.

Rzeczowe aktywa trwałe w budowie nie są amortyzowane.

Rzeczowe aktywa trwałe w momencie ich nabycia zostają podzielone na części składowe, o ile ich cena nabycia lub koszt wytworzenia są istotne w porównaniu z ceną nabycia lub kosztem wytworzenia całego rzeczowego aktywa trwałego. Wyodrębnione części składowe amortyzuje się osobno przez okres ich ekonomicznej użyteczności.

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych rzeczowych aktywów trwałych jest weryfikowana na koniec każdego okresu sprawozdawczego i, w uzasadnionych przypadkach, korygowana prospektywnie.

2.10. Prawo wieczystego użytkowania gruntów

Prawo wieczystego użytkowania gruntów otrzymane przez Spółkę nieodpłatnie na podstawie decyzji administracyjnej, stanowi formę leasingu operacyjnego. Prawo to jest wyłączone z aktywów jednostki i ewidencjonowane na kontach pozabilansowych.

Prawo wieczystego użytkowania gruntów nabyte ujmowane jest według ceny nabycia pomniejszonej o amortyzację i odpisy z tytułu utraty wartości.

2.11. Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to budynki i budowle, które Spółka traktuje jako źródło osiągnięcia korzyści ekonomicznych z tytułu przyrostu wartości tych aktywów lub innych pożytków np. osiągnięcia przychodów z czynszów dzierżawnych.

Inwestycje w nieruchomości wycenia się według wartości godziwej.

2.12. Wartości niematerialne

2.12.1. Badania i rozwój

Koszty prac badawczych są ujmowane jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Spółka posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych.

Nakłady na prace rozwojowe są ujmowane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Zakończone prace rozwojowe są amortyzowane przez przewidywany okres uzyskiwania przychodów ze sprzedaży z danego przedsięwzięcia.

Koszty prac rozwojowych są poddawane ocenie pod kątem ewentualnej utraty wartości na każdy dzień bilansowy, jeśli składnik aktywów nie został jeszcze oddany do użytkowania lub, gdy zidentyfikowane zostaną przesłanki utraty wartości wskazujące na to, że ich wartość bilansowa może nie być możliwa do odzyskania.

2.12.2. Koszty Reach

Spółka aktywuje koszty związane z uzyskaniem pozwolenia w ramach systemu Reach. Wraz z rejestracją produktu w systemie Reach Spółka uzyskuje prawo do produkcji i sprzedaży produktów, które przynoszą korzyści ekonomiczne. Dodatkowo składnik aktywów powstających w wyniku rejestracji nie może być wyodrębniony z jednostki gospodarczej, ale wynika z tytułu prawnego. Składnik ten ma charakter niepieniężny i nie posiada postaci fizycznej.

Jednostka aktywuje koszty, które można bezpośrednio przypisać do konkretnej rejestracji. Do takich kosztów zalicza między innymi: koszty opłat rejestracyjnych, koszty wyników testów, informacji o możliwych zastosowaniach, koszty poniesione na rzecz innego rejestrującego za prawo do wykorzystania wyników testów. Koszty Reach ujmowane są w pozostałych wartościach niematerialnych i podlegają amortyzacji w takich samych okresach jak rzeczowe aktywa trwałe, przy użyciu których wytwarzany jest dany produkt.

Koszty, które zostały poniesione a nie mogą być przyporządkowane do konkretnej rejestracji ujmowane są jako koszt w rachunku zysków i strat w momencie poniesienia.

2.12.3. Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabyte w ramach oddzielnej transakcji są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu wartości niematerialne o określonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu utraty wartości. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użyteczności ekonomicznej wycenia się według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości.

Za wyjątkiem prac rozwojowych, wartości niematerialne wytworzone przez Jednostkę we własnym zakresie nie są ujmowane w aktywach, a nakłady poniesione na ich wytworzenie są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.12.4. Nakłady poniesione w terminie późniejszym

Późniejsze wydatki na składniki istniejących wartości niematerialnych podlegają aktywowaniu tylko wtedy, gdy zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne związane z danym składnikiem. Pozostałe nakłady są ujmowane w rachunku zysków i strat jako koszty okresu, w którym zostały poniesione.

2.12.5. Amortyzacja

Wartości niematerialne amortyzowane są metodą liniową biorąc pod uwagę okres ich użytkowania, chyba, że nie jest on określony. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które jeszcze nie są użytkowane poddaje się co roku weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty wartości, w odniesieniu do poszczególnych aktywów lub na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne. W przypadku pozostałych wartości niematerialnych dokonywana jest coroczna ocena, czy wystąpiły przesłanki, które mogą świadczyć o utracie ich wartości.

Spółka zakłada poniższe okresy użytkowania dla poszczególnych kategorii wartości niematerialnych:

Typ	Stawka amortyzacyjna	Okres
Licencje	5% - 50%	2 - 20 lat
Programy komputerowe	16% - 50%	2 - 6 lat
Licencje technologiczne	2% - 100%	1 - 50 lat
Reach	2% - 100%	1 - 50 lat
Prace rozwojowe	2% - 100%	1 - 50 lat

Poprawność stosowanych okresów użytkowania, metod amortyzacji oraz wartości rezydualnych wartości niematerialnych jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i w uzasadnionych przypadkach korygowana.

2.13. Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych obejmują udziały i akcje w podmiotach zależnych i stowarzyszonych. Inwestycje te są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej według ceny nabycia pomniejszonej o odpis z tytułu utraty wartości.

2.14. Należności z tytułu dostaw i usług

Należności z tytułu dostaw i usług to niebędące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe, nienotowane na aktywnym rynku, o określonej wysokości płatności. Początkowo ujmuje się je według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu wycenia się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej, pomniejszonego o odpisy z tytułu utraty wartości.

W przypadku należności o terminie wymagalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, należności wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności szacowane są w momencie, gdy odzyskanie pełnej kwoty należności przestało być prawdopodobne. Jeżeli istnieją obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości należności wykazywanych według zamortyzowanego kosztu, kwota straty z tytułu utraty wartości ustalana jest jako różnica pomiędzy wartością bilansową aktywa i wartością bieżącą przyszłych strumieni pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę

procentową. Straty z tytułu odpisów aktualizujących ujmuje się jako koszt w rachunku zysków i strat.

2.15. Prezentacja umów faktoringowych/dyskonta wierzytelności

Spółka korzysta z dwóch typów umów finansowych opartych o wykup wierzytelności przez stronę finansującą przed terminem jej płatności:

- faktoring niepełny (z regresem) lub dyskonto wierzytelności z regresem - zabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności - w ramach których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności w sytuacji, gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Z uwagi na dokonaną cesję praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wykupionej wierzytelności (należności), strona finansująca jest w pierwszej kolejności uprawniona do zaspokojenia się z tej polisy na wypadek braku zapłaty przez dłużnika, bez wykonywania uprawnienia do zwrotnego regresu do Spółki. Wobec powyższego na dzień wykupu wierzytelności (należności) Spółka dokonuje jej rozliczenia z kwotą uzyskaną od strony finansującej z tytułu jej sprzedaży, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujawniana jako zobowiązanie warunkowe (pozabilansowe) z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności),
- faktoring niepełny (z regresem) lub dyskonto wierzytelności z regresem - niezabezpieczone cesją praw do odszkodowania z polisy ubezpieczenia wierzytelności - w ramach których następuje wykup wierzytelności (należności) przed terminem jej płatności, w zamian za zapłatę prowizji i odsetek za okres od wykupu do terminu płatności (lub do dnia zapłaty), a strona finansująca ma prawo zażądać zwrotu wypłaconej ceny na podstawie zwrotnej cesji wykupionej wierzytelności, w sytuacji gdy dłużnik tej wierzytelności nie zapłaci w terminie płatności lub w maksymalnej dopuszczalnej zwłoce po terminie płatności. Wobec powyższego strona finansująca, w wypadku nieotrzymania zapłaty od dłużnika wierzytelności, korzysta w pierwszej kolejności z uprawnienia do regresu zwrotnego wobec Spółki, więc rozliczenie wierzytelności (należności) z kwotą uzyskaną z tytułu jej sprzedaży następuje dopiero na dzień zapłaty przez dłużnika wierzytelności dokonanej na rachunek strony finansującej, natomiast od dnia wykupu wierzytelności do dnia w/w zapłaty kwota uzyskana od strony finansującej jest ujmowana jako inne zobowiązanie finansowe z tytułu faktoringu (dyskonta wierzytelności).

2.16. Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczonej na sprzedaż lub materiały i surowce zużywane w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Składniki zapasów są wyceniane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia nie wyższych jednak od ich wartości netto możliwych do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody średniej ważonej.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzania do obrotu, łącznie z kosztami transportu, załadunku, wyładunku, a obniżona o rabaty, opusty i inne podobne zmniejszenia i odzyski. Wyroby gotowe, półprodukty i produkcja w toku wyceniane są według kosztu wytworzenia obejmującego uzasadnioną część stałych kosztów pośrednich produkcji, wliczoną przy założeniu normalnego wykorzystaniu zdolności produkcyjnych.

Możliwa do uzyskania cena sprzedaży netto jest różnicą pomiędzy szacowaną ceną sprzedaży dokonywaną w toku działalności gospodarczej, pomniejszoną o rabaty i upusty, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Odpisy aktualizujące wartość zapasów ujmowane są w rachunku zysków i strat w pozycji „koszt własny sprzedaży”. Natomiast odwrócenie odpisu aktualizującego wartość zapasów ujmowane jest jako zmniejszenie kosztu własnego sprzedaży.

2.17. Prawa majątkowe

Prawa majątkowe obejmują prawa do emisji CO₂ oraz świadectwa pochodzenia energii.

Otrzymane nieodpłatnie prawa do emisji oraz prawa otrzymane w ramach realizacji zadań KPI ujmowane są początkowo jako prawa majątkowe w korespondencji z przychodami przyszłych okresów (dotacja według MSR 20) w wartości godziwej ustalonej na dzień ich zarejestrowania.

Zakupione prawa do emisji są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania wynikające z emisji zanieczyszczeń do powietrza prezentowane w ramach zobowiązań są ujmowane jako koszt własny sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane następująco:

- jeżeli Spółka posiada ilość praw wystarczającą do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw niezbędnych do umorzenia w związku z dokonaną emisją oraz jednostkowego kosztu praw do emisji posiadanych przez Spółkę oraz należnych na dzień bilansowy. Jednostkowy koszt uprawnień dla pokrycia szacowanej emisji jest obliczany według metody średniej ważonej,
- jeżeli Spółka nie posiada ilości praw wystarczającej do pokrycia swojego zobowiązania wynikającego z emisji: jako iloczyn ilości praw posiadanych przez Spółkę oraz należnych na dzień bilansowy oraz jednostkowego kosztu tych praw, powiększony o wartość godziwą brakujących praw do emisji.

Rozliczenie dotacji z tytułu otrzymanych nieodpłatnie praw do emisji ujmuje się jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) w proporcji zrealizowanej emisji CO₂ w okresie sprawozdawczym do planowanej emisji rocznej. Rozliczenie dotacji z tytułu z tytułu praw otrzymanych w ramach realizacji zadań KPI ujmuje się jako pozostałe przychody operacyjne przez okres amortyzacji aktywów nabytych w ramach realizacji zadań KPI.

Uprawnienia do emisji podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie umorzenia uprawnień do emisji za poprzedni rok w odpowiednim rejestrze. Ilości przyznane w ramach KPI mogą być wykorzystywane do fizycznego umorzenia uprawnień za dany rok.

Świadectwa pochodzenia energii przyznane Spółce z tytułu produkcji energii elektrycznej w kogeneracji ujmowane są w miarę nabywania uprawnień jako prawa majątkowe i zmniejszenie kosztów produkcji wytwarzanej energii. Zakupione świadectwa pochodzenia energii są ujmowane według ceny nabycia.

Zobowiązania do umorzenia świadectw wynikające ze sprzedaży energii, prezentowane w ramach pozostałych zobowiązań, są ujmowane jako koszt własny sprzedaży (koszt rodzajowy „Podatki i opłaty”) i wyceniane na podstawie jednostkowego kosztu świadectw posiadanych przez Spółkę lub odpowiedniej opłaty zastępczej.

Świadectwa podlegają umorzeniu w ciężar wartości utworzonego zobowiązania w momencie złożenia wniosku do URE o ich umorzenie.

W przypadku świadectw pochodzenia energii otrzymanych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych stosuje się takie same zasady jak dla praw do emisji CO₂ otrzymanych w ramach KPI.

2.18. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy oraz środki przekazane spółkom z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. uczestniczącym w usłudze cash pooling. Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

2.19. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

Wartość bilansowa aktywów Spółki, za wyjątkiem zapasów, aktywów z tytułu podatku odroczonego i instrumentów finansowych, dla których stosuje się inne zasady, poddawana jest analizie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku wystąpienia takich przesłanek Spółka dokonuje szacunku wartości odzyskiwalnej poszczególnych aktywów lub ośrodków wypracowujących środki pieniężne (OWSP). Szacunki wartości odzyskiwalnej w odniesieniu do OWSP zawierających wartości firmy i wartości niematerialne, które nie są jeszcze oddane do użytkowania oraz o nieokreślonym okresie użytkowania dokonywane są corocznie na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości rozpoznawane są w każdym wypadku, w którym wartość bilansowa składnika aktywów lub związanego z nim OWSP przewyższa jego wartość odzyskiwalną.

Wartość odzyskiwalna aktywów lub OWSP definiowana jest jako większa z ich wartości netto możliwej do uzyskania ze sprzedaży oraz ich wartości użytkowej. Przy szacowaniu wartości użytkowej przyszłe przepływy pieniężne dyskontowane są przy użyciu stopy procentowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualną rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz czynniki ryzyka charakterystyczne dla danego składnika aktywów lub OWSP. Dla celów przeprowadzania testów na utratę wartości, aktywa grupuje się do najmniejszych możliwych do określenia zespołów aktywów generujących wpływy pieniężne w znacznym stopniu niezależnie od innych aktywów lub OWSP. Aktywa wspólne (korporacyjne) Spółki nie generują osobnych wpływów pieniężnych i są użytkowane przez więcej niż jeden OWSP. Aktywa wspólne są przypisane do OWSP na bazie jednolitych i zasadnych przesłanek i podlegają testom na utratę wartości jako element testowanych OWSP, do których są przypisane.

Odpisy z tytułu utraty wartości są ujmowane w rachunku zysków i strat. Utrata wartości ośrodka wypracowującego środki pieniężne jest w pierwszej kolejności ujmowana jako zmniejszenie wartości firmy przypisanej do tego ośrodka (grupy ośrodków), a następnie jako zmniejszenie wartości księgowej pozostałych aktywów tego ośrodka (grupy ośrodków) na zasadzie proporcjonalnej.

Odpis aktualizujący wartość firmy z tytułu utraty wartości nie jest odwracany. W odniesieniu do innych aktywów, odpisy z tytułu utraty wartości ujęte w poprzednich okresach, są poddawane na koniec każdego okresu sprawozdawczego ocenie, czy zaszły przesłanki wskazujące na zmniejszenie utraty wartości lub jej całkowite odwrócenie. Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości jest odwracany, jeżeli zmieniły się szacunki zastosowane do określenia wartości odzyskiwalnej. Odpis z tytułu utraty wartości odwracany jest tylko do wysokości wartości początkowej składnika aktywów pomniejszonej o odpisy amortyzacyjne, jaka byłaby wykazana w sytuacji, gdyby odpis z tytułu utraty wartości nie został ujęty.

2.20. Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Kapitał zakładowy Spółki wykazuje się w wysokości określonej w wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego, zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej wartości nominalnej.

Kwoty powstałe z podziału zysku, niepodzielony wynik z lat ubiegłych oraz wynik roku bieżącego prezentowane są w sprawozdaniu finansowym jako zyski zatrzymane.

2.21. Świadczenia pracownicze

Świadczenia pracownicze obejmują wszystkie formy świadczeń Spółki w zamian za pracę wykonywaną przez pracowników. Są to zarówno świadczenia wypłacane w trakcie zatrudnienia jak i świadczenia wypłacane po okresie zatrudnienia.

2.21.1. Programy określonych składek

Spółka zobowiązana jest, na mocy obowiązujących przepisów, do pobierania i odprowadzania składek na świadczenia emerytalne pracowników. Świadczenia te, zgodnie z MSR 19, stanowią program państwowy oraz mają charakter programu określonych składek. W związku z powyższym, zobowiązanie Spółki za każdy okres szacowane jest na podstawie kwot składek do wniesienia za dany rok i ujmowane jest jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

Ponadto, na mocy porozumienia z pracownikami Spółka wpłaca składki w ustalonej wysokości do odrębnego podmiotu i nie będzie ciążył na niej prawny ani zwyczajowo oczekiwany obowiązek zapłacenia dodatkowych składek. Zobowiązanie do wniesienia składek do programu emerytalnego określonych składek jest ujmowane jako koszt świadczeń pracowniczych obciążając rachunek zysków i strat okresu, w którym pracownicy świadczyli pracę.

2.21.2. Program określonych świadczeń

Zobowiązanie Spółki z tytułu programu określonych świadczeń jest obliczane oddzielnie dla każdego planu poprzez oszacowanie wartości bieżącej przyszłych świadczeń, które pracownicy wypracowali w bieżącym i poprzednich okresach. Koszty bieżącego zatrudnienia ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty wynagrodzeń. Odsetki od zobowiązań programu ujmowane są w rachunku zysków i strat jako koszty finansowe. Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu ujmuje się w innych całkowitych dochodach.

2.21.2.1. Programy określonych świadczeń - odprawy emerytalne i pośmiertne

Spółka zobowiązana jest na podstawie obowiązujących przepisów kodeksu pracy lub układu zbiorowego do wypłaty odpraw emerytalnych i pośmiertnych.

Zobowiązanie Spółki wynikające z odpraw emerytalnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, tj. przez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik osiągnie wiek emerytalny oraz przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy emerytalnej. Zobowiązanie Spółki wynikające z odpraw pośmiertnych obliczane jest przez wykwalifikowanego aktuarium przez oszacowanie wysokości przyszłej odprawy pośmiertnej. Odprawy te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Spółki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych oraz pośmiertnych ujmowane są proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia pracy przez danego pracownika.

2.21.2.2. Program określonych świadczeń - rezerwy na odpis ZFŚS dla emerytów i rencistów

Spółka jest zobowiązana przepisami prawa do wypłacania świadczeń socjalnych emerytom i rencistom. W związku z tym Spółka tworzy odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych dla pracowników po okresie zatrudnienia. Rezerwy na przyszłe odpisy są szacowane na podstawie przeciętnych wynagrodzeń w gospodarce narodowej. Rezerwy są dyskontowane taką samą stopą jak inne rezerwy pracownicze. Wysokość rezerw na ZFŚS wyznaczana jest indywidualnie dla każdego pracownika i jest ona równa obecnej wartości przyszłych świadczeń.

2.21.3. Inne długoterminowe świadczenia na rzecz pracowników - nagrody jubileuszowe

Spółka oferuje zatrudnionym pracownikom nagrody jubileuszowe, których wysokość zależy od długości stażu pracy pracownika uzyskanego w trakcie zatrudnienia oraz od wysokości wynagrodzenia pracownika w momencie nabycia prawa do nagrody jubileuszowej.

Wycena świadczeń jest dokonywana przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zobowiązanie Spółki wynikające z nagród jubileuszowych obliczane jest poprzez oszacowanie wysokości przyszłego wynagrodzenia pracownika w okresie, w którym pracownik nabędzie prawo do poszczególnych nagród jubileuszowych oraz poprzez oszacowanie wysokości przyszłej nagrody jubileuszowej. Nagrody te są dyskontowane do wartości bieżącej stopą ustaloną na podstawie rynkowej stopy zwrotu z obligacji Skarbu Państwa na dzień bilansowy, które mają termin wykupu zbliżony do terminu realizacji zobowiązań Spółki. Rotacja pracowników jest szacowana na podstawie danych historycznych oraz przewidywań poziomu zatrudnienia w przyszłości. Zobowiązanie z tytułu nagród jubileuszowych ujmowane jest proporcjonalnie do przewidywanego okresu świadczenia przez danego pracownika.

2.21.4. Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania z tytułu krótkoterminowych świadczeń pracowniczych są wyceniane bez uwzględnienia dyskonta i są odnoszone w koszty w okresie wykonania świadczenia. Spółka ujmuje zobowiązanie w ciężar kosztów w wysokości przewidzianych płatności dla pracowników z tytułu krótkoterminowych premii pieniężnych, jeśli na Spółce ciąży prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek takich wypłat z tytułu świadczonej pracy przez pracowników w przeszłości, a zobowiązanie to może zostać wiarygodnie oszacowane.

2.22. Rezerwy

Rezerwy są ujmowane, gdy spełnione są następujące warunki:

- na Spółce ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowy) wynikający z przeszłych zdarzeń,
- prawdopodobne jest, iż wypełnienie obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych,
- można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty zobowiązania.

Kwota, na którą tworzy się rezerwę jest najlepszym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy. Podstawą szacunków wartości rezerwy jest osąd kierownictwa, poparty doświadczeniami wynikającymi z podobnych zdarzeń, a w razie potrzeby opiniami niezależnych ekspertów.

Jeżeli Spółka spodziewa się, że koszty objęte rezerwą zostaną zwrócone, na przykład na mocy umowy ubezpieczenia, wówczas zwrot ten jest ujmowany jako odrębny składnik aktywów, ale tylko wówczas, gdy istnieje wystarczająca pewność, że zwrot ten rzeczywiście nastąpi.

2.22.1. Koszty rekultywacji

Zgodnie z przyjętą przez Spółkę polityką ochrony środowiska oraz z odpowiednimi wymogami prawnymi, rezerwa na koszty rekultywacji, dotycząca zanieczyszczonych gruntów lub innych rzeczowych aktywów trwałych jest ujmowana, gdy grunt lub inny składnik rzeczowych aktywów trwałych został zanieczyszczony.

2.22.2. Rezerwy na sprawy sądowe

Rezerwy na toczące się postępowania sądowe są tworzone po uwzględnieniu wszystkich dostępnych dowodów, w tym opinii prawników. Jeżeli na podstawie przeprowadzonej analizy wystąpienie zobowiązania jest prawdopodobne na dzień bilansowy, tworzona jest odpowiednia rezerwa (pod warunkiem, że pozostałe kryteria ujęcia rezerwy zostały spełnione).

2.23. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług początkowo ujmuje się w wartości godziwej. Po początkowym ujęciu ujmuje się je według zamortyzowanego kosztu, przy użyciu efektywnej stopy procentowej.

W przypadku zobowiązań o terminie zapadalności nie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, gdy różnica pomiędzy wartością według zamortyzowanego kosztu i wartością w kwocie wymaganej zapłaty nie jest istotna, zobowiązania te wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty.

2.24. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

W momencie początkowego ujęcia kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane w wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej.

2.25. Instrumenty finansowe

Jako instrument finansowy Spółka kwalifikuje każdą umowę, która skutkuje jednocześnie powstaniem składnika aktywów finansowych u jednej ze stron i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej ze stron, pod warunkiem, że z kontraktu zawartego między dwiema lub więcej stronami jednoznacznie wynikają skutki gospodarcze.

Spółka klasyfikuje instrumenty finansowe z podziałem na:

- aktywa finansowe lub zobowiązania finansowe wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy - instrumenty pochodne oraz aktywa i zobowiązania nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie lub są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
- inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami oraz o ustalonym terminie wymagalności, względem, których Spółka ma zamiar i jest w stanie utrzymać w posiadaniu do upływu terminu wymagalności,
- pożyczki i należności - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami, które nie są kwotowane na aktywnym rynku,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży - aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub niebędące: (a) pożyczkami i należnościami, (b) inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności, ani (c) aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pozostałe zobowiązania finansowe.

2.25.1. Ujęcie i wyłączenie składnika aktywów finansowych oraz zobowiązania finansowego

Składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest wykazywany w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, gdy Spółka staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów i zobowiązań finansowych ujmuje się na dzień zawarcia transakcji.

Aktywa finansowe zostają wyłączone ze sprawozdania z sytuacji finansowej, jeśli wynikające z umowy prawa Spółki do przepływów pieniężnych z tych aktywów wygasną, bądź, jeśli Spółka przeniesie prawo do tych aktywów na rzecz innego podmiotu nie zachowując kontroli, nie ponosząc ryzyka z nimi związanego oraz nie czerpiąc z nich korzyści.

Spółka wyłącza ze sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygaśnie, to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypłacony, umorzony lub wygaśnie.

2.25.2. Wycena instrumentów finansowych na dzień nabycia

Na dzień nabycia aktywa i zobowiązania finansowe są ujmowane w wartości godziwej. Koszty transakcji korygują wartość początkową wszystkich aktywów i zobowiązań finansowych, za wyjątkiem aktywów i zobowiązań wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy.

2.25.3. Wycena instrumentów finansowych na dzień bilansowy

Spółka wycenia:

- według zamortyzowanego kosztu, z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej: inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, pożyczki i należności oraz pozostałe zobowiązania finansowe,
- według wartości godziwej: aktywa i zobowiązania finansowe z kategorii wycenianych w wartości godziwej poprzez wynik finansowy oraz kategorii aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.

Skutki wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, inne niż odpisy z tytułu utraty wartości, są ujmowane w innych całkowitych dochodach i prezentowane w kapitale własnym jako kapitał z aktualizacji wyceny.

Skutki wyceny aktywów i zobowiązań finansowych zakwalifikowanych do pozostałych kategorii ujmuje się jako zysk lub stratę w rachunku zysków i strat.

2.25.4. Pochodne instrumenty finansowe

Spółka wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe do zabezpieczenia ryzyka kursowego wynikającego z działalności operacyjnej, finansowej lub inwestycyjnej. Zgodnie z przyjętą polityką operacji pieniężnych, Spółka nie posiada, ani nie emituje pochodnych instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

W momencie początkowego ujęcia składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe wycenia się według wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych, które nie są desygnowane do rachunkowości zabezpieczeń, są ujmowane jako zysk lub strata w rachunku zysków i strat.

2.25.5. Utrata wartości aktywów finansowych

Odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych jest ujmowany w momencie, kiedy istnieją obiektywne przesłanki, że zaistniały zdarzenia, które mogą mieć negatywny wpływ na wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z danym składnikiem aktywów.

Utrata wartości w odniesieniu do aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu szacowana jest, jako różnica między ich wartością bilansową, a wartością bieżącą przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu pierwotnej efektywnej stopy procentowej. Odpis z tytułu utraty wartości w odniesieniu do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jest ujmowany w przypadku znaczącego lub przedłużającego się spadku wartości godziwej takiej inwestycji poniżej ceny jej nabycia.

Wartość bilansowa poszczególnych aktywów finansowych o jednostkowo istotnej wartości poddawana jest ocenie na każdy dzień bilansowy w celu stwierdzenia, czy występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Pozostałe aktywa finansowe są oceniane pod kątem utraty wartości zbiorczo, pogrupowane według podobnego poziomu ryzyka kredytowego.

Odpisy z tytułu utraty wartości dotyczące aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu ujmowane są w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się poprzez przeniesienie do zysku lub straty bieżącego okresu skumulowanej straty ujętej w kapitale z aktualizacji wyceny do wartości godziwej.

Odpisy z tytułu utraty wartości są odwracane, jeśli późniejszy wzrost wartości odzyskiwalnej może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po dniu ujęcia straty z tytułu utraty wartości. Odpisy z tytułu utraty wartości w odniesieniu do inwestycji w instrumenty kapitałowe zaklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży nie są odwracane przez wynik finansowy. Jeżeli wartość godziwa instrumentów dłużnych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży wzrośnie a jej wzrost może być obiektywnie przypisany do zdarzenia po ujęciu utraty wartości to uprzednio ujętą stratę z tytułu utraty wartości odwraca się przez wynik finansowy.

2.26. Przychody

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności

gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, podatek od towarów i usług oraz inne podatki związane ze sprzedażą. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

2.26.1. Sprzedaż wyrobów gotowych, towarów i świadczenie usług

Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów i przekazania nabywcy znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów i produktów oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

Przychody z tytułu świadczenia usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji, jeżeli wynik transakcji dotyczącej świadczenia usługi można oszacować w wiarygodny sposób. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest jako stosunek wykonanych prac na dany dzień w stosunku do całości prac, które mają być wykonane. Jeżeli wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usługi nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Spółka spodziewa się odzyskać.

2.26.2. Przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej

Spółka rozpoznaje przychody z tytułu sprzedaży świadectw pochodzenia energii czerwonej w okresie, w którym zostały wygenerowane oraz, gdy istnieje prawdopodobieństwo, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu tej sprzedaży.

2.26.3. Przychody z tytułu najmu

Przychody z tytułu wynajmu rzeczowych aktywów trwałych ujmowane są w rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres wynajmu na podstawie zawartych umów.

Przychody te ujmowane są w pozostałych przychodach operacyjnych.

2.26.4. Programy lojalnościowe

Przychody ze sprzedaży są alokowane pomiędzy część dotyczącą programu lojalnościowego oraz inne komponenty transakcji sprzedaży. Część przychodu alokowana do programu lojalnościowego jest odraczana w czasie i rozpoznawana jako przychód ze sprzedaży w okresie, w którym Spółka wypełniła ciężące na niej zobowiązania wynikające z programu lub w którym stało się prawdopodobne, że uprawnienia uczestników programu nie zostaną zrealizowane.

2.26.5. Przychody finansowe

Przychody finansowe obejmują odsetki należne z tytułu zainwestowanych przez Spółkę środków pieniężnych, pożyczek, innych oprocentowanych instrumentów, należne dywidendy, zyski z tytułu zbycia dostępnych do sprzedaży instrumentów finansowych, zyski z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy, zyski z tytułu różnic kursowych oraz zyski dotyczące instrumentów zabezpieczających (za wyjątkiem kontraktów na prawa do emisji CO₂), które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Przychody z tytułu odsetek wykazuje się w rachunku zysków i strat według zasady memoriałowej, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Dochód z tytułu dywidend ujmuje się w rachunku zysków i strat w momencie, kiedy Spółka nabywa prawo do jej otrzymania.

2.27. Koszty

2.27.1. Koszt własny sprzedaży

Kosztami własnymi sprzedaży są wszystkie koszty związane z podstawową działalnością Spółki za wyjątkiem kosztów sprzedaży, kosztów ogólnego zarządu, pozostałych kosztów operacyjnych i kosztów finansowych. Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadnioną część stałych kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu.

2.27.2. Koszty sprzedaży

Koszty sprzedaży są to ewidencjonowane koszty związane ze sprzedażą. Do kosztów tych zalicza się między innymi:

- opakowania wysyłkowe,
- koszty transportu, załadunku, wyładunku,
- opłaty celne i prowizje handlowe,
- ubezpieczenia produktów w czasie transportu,
- utworzenie/rozwiązanie odpisów na należności z tytułu dostaw i usług za wyjątkiem odpisów na należności z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych (prezentowane w pozostałych przychodach lub kosztach operacyjnych) oraz odsetek od należności (prezentowane w przychodach lub kosztach finansowych),
- i inne.

2.27.3. Koszty ogólnego zarządu

Koszty ogólnego zarządu obejmują koszty:

- koszty ogólno-administracyjne związane z utrzymaniem określonych komórek Zarządu,
- koszty ogólno-produkcyjne (związane z produkcją, które nie dotyczą poszczególnych wydziałów, związane z utrzymaniem i funkcjonowaniem komórek ogólnego przeznaczenia).

2.27.4. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego

Płatności z tytułu zawartych przez Spółkę umów leasingu operacyjnego ujmowane są w rachunku zysków i strat liniowo przez okres trwania leasingu. Otrzymane specjalne oferty promocyjne ujmowane są w rachunku zysków i strat łącznie z kosztami z tytułu leasingu.

2.27.5. Płatności z tytułu leasingu finansowego

Płatności leasingowe są rozdzielane na część stanowiącą koszt finansowania oraz część zmniejszającą zobowiązanie. Część stanowiąca koszt finansowania jest przypisywana do poszczególnych okresów w czasie trwania umowy leasingu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

2.27.6. Koszty finansowe

Koszty finansowe obejmują odsetki płatne z tytułu zadłużenia, odwracanie dyskonta z tytułu rezerw, straty z tytułu różnic kursowych, straty z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych przez wynik finansowy oraz odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych. Wszystkie koszty z tytułu odsetek są ustalane w oparciu o efektywną stopę procentową.

Koszty finansowe, które bezpośrednio można przyporządkować nabyciu, wytworzeniu danego składnika aktywów włącza się do ceny nabycia, wytworzenia tego składnika aktywów. Pozostałe koszty finansowania zewnętrznego Spółka ujmuje jako koszt w okresie, w którym zostały poniesione.

2.28. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną. Bieżący i odroczony podatek dochodowy ujmowany jest w rachunku zysków i strat bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, kiedy dotyczy połączenia jednostek oraz pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym lub jako inne całkowite dochody.

Podatek bieżący stanowi zobowiązanie podatkowe z tytułu dochodu do opodatkowania za dany rok, ustalone przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących na dzień bilansowy oraz korekty podatku dotyczącego lat ubiegłych. Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) brutto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu.

Podatek odroczony wyliczany jest w związku z różnicami przejściowymi pomiędzy wartością aktywów i zobowiązań ustalaną dla celów księgowych a ich wartością ustalaną dla celów podatkowych. Podatek odroczony nie jest ujmowany w przypadku:

1. początkowego ujęcia aktywów lub zobowiązań, które nie wpływają ani na zysk księgowy ani na dochód do opodatkowania pochodzących z transakcji, która nie jest połączeniem jednostek,
2. różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych i współkontrolowanych w zakresie, w którym nie jest prawdopodobne, że zostaną one zbyte w dającej się przewidzieć przyszłości,
3. różnic przejściowych powstałych w związku z początkowym ujęciem wartości firmy.

Ujęta kwota podatku odroczonego opiera się na oczekiwaniach co do sposobu realizacji wartości bilansowej aktywów i pasywów, przy zastosowaniu stawek podatkowych obowiązujących lub uchwalonych na dzień bilansowy.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są ujmowane do wysokości, do której jest prawdopodobne, iż osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na realizację różnic przejściowych. Aktywa z tytułu podatku odroczonego obniża się w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania różnic przejściowych. Takie obniżki koryguje się w górę w zakresie, w jakim uzyskanie wystarczającego dochodu do opodatkowania staje się prawdopodobne.

Rezerwy i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają wzajemnej kompensacie, jeżeli Spółka posiada tytuł uprawniający ją do ich jednoczesnego uwzględniania przy obliczaniu kwoty zobowiązania podatkowego oraz gdy dotyczą podatku dochodowego nałożonego przez tę samą władzę podatkową. Aktywa oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku nie są dyskontowane i są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe.

2.29. Działalność zaniechana oraz aktywa przeznaczone do sprzedaży

Spółka klasyfikuje składniki aktywów trwałych jako aktywa przeznaczone do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Warunek zaliczenia aktywów do tej grupy stanowi aktywne poszukiwanie nabywcy przez kierownictwo Spółki oraz wysokie prawdopodobieństwo zbycia tych aktywów w ciągu jednego roku od daty ich zakwalifikowania, a także dostępność tych aktywów do natychmiastowej sprzedaży. Aktywa te wyceniane są w kwocie niższej z: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży.

Działalność zaniechana jest częścią działalności Spółki, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

2.30. Pozostałe kwestie

Niniejsze sprawozdanie finansowe w nocy 33 przedstawia informację finansową, o której mowa w art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późniejszymi zmianami).

3. Noty objaśniające do jednostkowego sprawozdania finansowego

Sprawozdawczość segmentów działalności

Segmenty operacyjne

Spółka identyfikuje segmenty operacyjne w oparciu o wewnętrzne raporty dotyczące tych elementów. Wyniki operacyjne każdego segmentu operacyjnego są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w Spółce, który decyduje o alokacji zasobów do segmentu i ocenia jego wyniki działalności, przy czym dostępne są oddzielne informacje finansowe o każdym segmencie.

Spółka wyodrębnia następujące segmenty operacyjne:

- Segment Nawozy (Jednostka Biznesowa Nawozy i Nitro),
- Segment Pigmenty (Jednostka Biznesowa Pigmenty),

oraz pozostałą działalność obejmującą między innymi energetykę, usługi portowe, unieszkodliwianie ścieków, składowanie odpadów, usługi laboratoryjne, wynajem nieruchomości oraz inną działalność nie możliwą do przypisania do poszczególnych segmentów.

W segmentach operacyjnych Spółka prezentuje koszty zarządu, koszty sprzedaży oraz pozostałe przychody i koszty operacyjne przyporządkowując je do poszczególnych segmentów.

Informacje odnośnie wyników każdego segmentu sprawozdawczego przedstawiono w nocy „Segmenty operacyjne”. Ocena wyników segmentów dokonywana jest na podstawie przychodów ze sprzedaży, EBIT oraz EBITDA.

Obszary geograficzne

Spółka prezentuje obszary geograficzne według następujących krajów lub regionów:

- Polska,
- Niemcy,
- Pozostałe kraje Unii Europejskiej,
- Kraje Ameryki Południowej,
- Pozostałe kraje.

W przypadku prezentowania informacji w podziale na obszary geograficzne, przychód jest ustalany według kryterium kraju przeznaczenia, tj. kraju, na którego rynek trafi produkt (niezależnie od siedziby odbiorcy hurtowego, którego działalność często ma zasięg globalny). Aktywa przypisane do obszaru są natomiast ustalane według ich geograficznego rozmieszczenia.

Segmenty operacyjne

Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 046 515	308 035	30 544	2 385 094
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	216 291	813	605 982	823 086
Przychody ze sprzedaży razem	2 262 806	308 848	636 526	3 208 180
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 165 695)	(296 530)	(626 549)	(3 088 774)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(109 592)	(7 581)	-	(117 173)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(127 913)	(21 000)	-	(148 913)
Pozostałe przychody operacyjne	4 016	1 602	16 655	22 273
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(16 893)	(379)	(11 410)	(28 682)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT	84 234	13 541	15 222	112 997
Przychody finansowe	x	x	x	15 043
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(42 496)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	85 544
Podatek dochodowy	x	x	x	(21 561)
Zysk netto	x	x	x	63 983
EBIT*	84 234	13 541	15 222	112 997
Amortyzacja	66 971	19 039	2 160	88 170
EBITDA**	151 205	32 580	17 382	201 167

* Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

**Przychody, koszty i wynik finansowy w podziale na segmenty operacyjne za okres 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2015 roku
przekształcone***

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Przychody ze sprzedaży zewnętrzne	2 418 247	269 477	31 549	2 719 273
Przychody ze sprzedaży pomiędzy segmentami	261 761	249	629 218	891 228
Przychody ze sprzedaży razem	2 680 008	269 726	660 767	3 610 501
Koszty operacyjne, w tym (-):	(2 480 000)	(284 080)	(655 015)	(3 419 095)
<i>koszty sprzedaży (-)</i>	(111 613)	(7 243)	104	(118 752)
<i>koszty zarządu (-)</i>	(136 989)	(19 709)	-	(156 698)
Pozostałe przychody operacyjne	2 245	1 774	5 521	9 540
Pozostałe koszty operacyjne (-)	(1 867)	(771)	(5 888)	(8 526)
Wynik segmentu na działalności operacyjnej EBIT	200 386	(13 351)	5 385	192 420
Przychody finansowe	x	x	x	12 619
Koszty finansowe (-)	x	x	x	(40 103)
Zysk przed opodatkowaniem	x	x	x	164 936
Podatek dochodowy	x	x	x	(35 339)
Zysk netto	x	x	x	129 597
EBIT**	200 386	(13 351)	5 385	192 420
Amortyzacja	63 869	16 908	1 847	82 624
EBITDA***	264 255	3 557	7 232	275 044

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

** Wynik EBIT liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej, prezentowany (prezentowana) w rachunku zysków i strat.

*** Wynik EBITDA liczony jest jako zysk (strata) z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację.

Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 316 746	314 770	62 532	1 694 048
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	120 504
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	186 376	186 376
Aktywa ogółem	1 316 746	314 770	248 908	2 000 928
Zobowiązania segmentu	539 457	73 450	10 676	623 583
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	317 721
Zobowiązania ogółem	539 457	73 450	10 676	941 304

**Aktywa i zobowiązania segmentów na dzień 31 grudnia 2015 roku
przekształcone***

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Aktywa segmentu	1 209 982	329 307	77 587	1 616 876
Nieprzypisane aktywa	x	x	x	158 483
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	123 376	123 376
Aktywa ogółem	1 209 982	329 307	200 963	1 898 735
Zobowiązania segmentu	508 650	83 078	42 555	634 283
Nieprzypisane zobowiązania	x	x	x	267 082
Zobowiązania ogółem	508 650	83 078	42 555	901 365

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2016 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	240 836	32 206	17 002	290 044
Nakłady na wartości niematerialne	426	158	3 457	4 041
Razem nakłady	241 262	32 364	20 459	294 085
Amortyzacja segmentu	66 971	19 039	2 160	88 170
Razem amortyzacja	66 971	19 039	2 160	88 170

Pozostałe informacje o segmentach zakończone 31 grudnia 2015 roku

	Nawozy	Pigmenty	Pozostałe	Ogółem
Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe	164 670	33 053	31 839	229 562
Nakłady na wartości niematerialne	1 129	47	12 033	13 209
Razem nakłady	165 799	33 100	43 872	242 771
Amortyzacja segmentu	63 869	16 908	1 847	82 624
Razem amortyzacja	63 869	16 908	1 847	82 624

Obszary geograficzne

Przychody według obszarów geograficznych

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Polska	1 513 175	1 597 070
Niemcy	253 952	318 019
Pozostałe kraje Unii Europejskiej	494 498	491 529
Kraje Ameryki Południowej	73 002	267 391
Pozostałe kraje	50 467	45 264
Razem	2 385 094	2 719 273

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Aktywa trwałe

Wszystkie aktywa Spółki są zlokalizowane w Polsce.

Żaden pojedynczy klient nie odpowiadał za więcej niż 10% przychodów ze sprzedaży zarówno w roku 2016 jak i 2015.

Nota 1 Przychody ze sprzedaży

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	2 372 395	2 713 375
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	10 790	4 663
Przychody ze sprzedaży praw majątkowych	1 909	1 235
	2 385 094	2 719 273

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 2 Koszty działalności operacyjnej

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Amortyzacja	88 170	82 624
Zużycie materiałów i energii	1 530 148	1 738 851
Usługi obce	232 743	231 728
Podatki i opłaty	85 967	95 487
Wynagrodzenia	185 613	182 726
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	56 802	55 133
Pozostałe koszty rodzajowe	74 834	75 976
Koszty według rodzaju	2 254 277	2 462 525
Zmiana stanu produktów (+/-)	3 489	62 047
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki (-)	(1 091)	(887)
Koszty sprzedaży (-)	(117 173)	(118 752)
Koszty ogólnego zarządu (-)	(148 913)	(156 698)
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	9 013	4 182
Koszt własny sprzedaży	1 999 602	2 252 417
w tym podatek akcyzowy	8 827	8 958

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

W pozycji pozostałych kosztów rodzajowych ujęto utworzenie odpisu aktualizującego wartość należności spółki zależnej African Investment Group S.A. w kwocie 42 383 tys. zł, opisanego w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego, przy czym 50% wartości odpisu ujęto przez wynik lat ubiegłych jako błąd poprzedniego okresu, a pozostałe 50% pozostawiono w wyniku roku bieżącego.

W pozycji „Wynagrodzenia” Spółka ujmuje:

- wynagrodzenia wypłacone i należne,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy,
- rezerwy na nagrodę roczną i premię motywacyjną bez narzutów,
- koszty programów określonych świadczeń (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na odprawy emerytalne i rentowe),
- koszty innych długoterminowych świadczeń pracowniczych (zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych na nagrodę jubileuszową).

W pozycji „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia” Spółka ujmuje:

- ubezpieczenia społeczne,
- narzuty od rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną,
- odpisy i rezerwy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych,
- szkolenia,
- pozostałe (odzież ochronna i robocza, posiłki profilaktyczne, składki na pracowniczy program emerytalny).

Nota 2.1 Koszt własny sprzedaży

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Koszt własny sprzedanych produktów i usług	1 992 778	2 248 235
Koszt własny sprzedanych towarów i materiałów	9 013	4 182
Koszt własny sprzedaży praw majątkowych	(2 189)	-
	1 999 602	2 252 417

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

W pozycji „Koszt własny sprzedaży praw majątkowych” kwota 2 189 tys. zł stanowi zysk wynikający ze zmiany wyceny w wartości godziwej kontraktów terminowych na prawa do emisji CO₂, ujmowanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej w pozycji „pochodne instrumenty finansowe”.

Nota 2.2 Koszty świadczeń pracowniczych

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Wynagrodzenia wypłacone i należne	187 014	179 541
Ubezpieczenia społeczne	36 084	34 822
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	8 856	8 563
Szkolenia	720	878
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń	738	(888)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych	(2 547)	1 612
Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy	17	(234)
Zmiana stanu rezerw na nagrodę roczną i premię motywacyjną	1 101	2 873
Pozostałe	10 432	10 692
	242 415	237 859
Średnie zatrudnienie	2 393	2 373

W pozycji „Pozostałe” Spółka ujmuje koszty:

- odzieży ochronnej i roboczej,
- posiłków profilaktycznych,
- składek na pracowniczy program emerytalny,
- specjalistycznych badań lekarskich,
- inne pozostałe.

Nota 3 Pozostałe przychody operacyjne

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Zyski ze zbycia aktywów		
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	(319)	110
Zysk ze sprzedaży prawa wieczystego użytkowania gruntów	7 545	-
	7 226	110
Rozwiązane odpisy aktualizujące		
Pozostałe należności	15	60
	15	60
Pozostałe przychody operacyjne		
Zysk z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	1 092	1 333
Otrzymane odszkodowania	34	1 620
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 426	2 367
Rozwiązanie rezerw	7 319	1 839
Dotacje	1 432	1 855
Pozostałe	2 729	356
	15 032	9 370
	22 273	9 540

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

W pozycji rozwiązanie rezerw w kwocie 7 319 tys. zł ujęto zmianę szacunków rezerw związanych z ochroną środowiska.

Nota 4 Pozostałe koszty operacyjne

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Utworzone odpisy aktualizujące		
Rzeczowe aktywa trwałe	1 241	552
Pozostałe należności	4 727	3
	5 968	555
Pozostałe koszty operacyjne		
Straty z tytułu zmiany wartości nieruchomości inwestycyjnych	199	1 028
Kary i odszkodowania	4 552	1 106
Przestoje instalacji	167	181
Koszty utrzymania nieruchomości inwestycyjnych	2 214	1 667
Koszty usuwania skutków awarii	2 549	2 227
Utworzone rezerwy	11 312	999
Pozostałe	1 721	763
	22 714	7 971
	28 682	8 526

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość zapłaconych, a niezrealizowanych, zaliczek na poczet dostaw fosforytów od spółki zależnej African Investment Group S.A. w kwocie 4 727 tys. zł.

W pozycji utworzone rezerwy ujęto zmianę szacunków rezerw na ochronę środowiska w kwocie 1 901 tys. zł oraz rezerwę na wątpliwe co do wysokości i realizacji zobowiązania za doradztwo techniczne związane z dostawami fosforytów z Senegalu w kwocie 9 411 tys. zł.

Nota 5 Przychody finansowe

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody odsetkowe		
Odsetki od lokat bankowych	84	54
Odsetki od pożyczek	537	299
Odsetki od należności z tytułu dostaw i usług	2 364	346
Pozostałe przychody odsetkowe	23	40
	3 008	739
Pozostałe przychody finansowe		
Dywidendy otrzymane	10 808	11 035
Pozostałe przychody finansowe	1 227	845
	12 035	11 880
	15 043	12 619

Nota 6 Koszty finansowe

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Koszty odsetkowe		
Odsetki od kredytów i kredytów w rachunku bieżącym	420	2 051
Odsetki od pożyczek	6 396	607
Odsetki od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	739	479
Odsetki od zobowiązań z tytułu dostaw i usług	61	2
Odsetki od zobowiązań do budżetu	65	11
Odsetki od cash pooling	687	429
Pozostałe koszty odsetkowe	1 744	1 770
	10 112	5 349
Straty ze sprzedaży inwestycji finansowych	-	4
Straty z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych		
Utworzenie odpisów aktualizujących inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	1 542
	-	1 546
Pozostałe koszty finansowe		
Strata na różnicach kursowych	5 946	7 809
Odwrócenie dyskonta rezerw	943	922
Odwrócenie dyskonta pozostałych zobowiązań	-	1 355
Pozostałe koszty finansowe	25 495	23 122
	32 384	33 208
	42 496	40 103

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

W dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o utworzeniu rezerwy z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. w kwocie odpowiadającej wartości wykorzystanego kredytu w poszczególnych latach. W ciężar kosztów finansowych w pozycję „pozostałe koszty finansowe” w 2016 roku odniesiono kwotę 21 273 tys. zł, a w 2015 roku kwotę 21 302 tys. zł.

Nota 7 Podatek dochodowy

Nota 7.1 Podatek dochodowy wykazywany w rachunku zysków i strat

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Bieżący podatek dochodowy		
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	9 723	15 133
Korekty dotyczące podatku bieżącego z lat ubiegłych	(1 063)	-
Odroczony podatek dochodowy		
Odroczony podatek dochodowy związany z powstaniem i odwróceniem różnic przejściowych	12 901	20 206
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	21 561	35 339

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 7.2 Efektywna stopa podatkowa

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Zysk przed opodatkowaniem	85 544	164 936
Podatek obliczony według obowiązującej stawki podatkowej	16 253	31 338
Efekt podatkowy przychodów trwale niebędących przychodami według przepisów podatkowych (+/-)	(3 302)	(2 489)
Efekt podatkowy kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania według przepisów podatkowych (+/-)	8 196	6 860
Pozostałe (+/-)	414	(370)
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	21 561	35 339
Efektywna stopa podatkowa	25,2%	21,4%

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Stawka podatku mająca zastosowanie w odniesieniu do dochodów Spółki obowiązująca w okresach sprawozdawczych objętych niniejszym sprawozdaniem finansowym wynosi 19%. Efektywna stopa podatkowa wynosi 25,2% i jest w głównej mierze wynikiem występowania w Spółce ujemnej różnicy trwałej, czyli kosztów trwale niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych. Na jej wartość wpływa głównie utworzona przez Spółkę rezerwa z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. opisana w nocie 21 Zobowiązana z tytułu kredytów, pożyczek oraz punkcie 2.3. informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

W 2015 roku po korekcie błędu poprzedniego okresu (zmiany opisane w punkcie 2.3 niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego) efektywna stopa podatkowa wynosi 21,4%. Na wartość tę wpłynęły ujemne różnice trwale spowodowane ujęciem części rezerwy związanej z poręczeniem kredytu, niestanowiącej kosztów podatkowych, przypadającej na 2015 rok.

Nota 7.3 Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Podatek dochodowy odnoszący się do pozycji, które nie będą reklasyfikowane do rachunku zysków i strat(+/-)		
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń	(405)	(163)
Podatek dochodowy wykazany w innych całkowitych dochodach	(405)	(163)

Nota 7.4 Aktywa oraz rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

	Aktywa(-)		Rezerwa(+)	
	31.12.2016	31.12.2015 przekształcone*	31.12.2016	31.12.2015 przekształcone*
Rzeczowe aktywa trwałe	(19 254)	(24 150)	13 209	4 643
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(16)	(19)	-	-
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	2 822	2 692
Wartości niematerialne	(39)	(48)	487	164
Aktywa finansowe	(2 888)	(2 888)	1 043	1 043
Zapasy i prawa majątkowe	(1 557)	(1 720)	5 868	5 903
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(8 999)	(4 599)	348	190
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(14 183)	(17 590)	-	-
Świadczenia pracownicze	(11 464)	(11 280)	-	-
Rezerwy	(9 758)	(8 802)	-	-
Zobowiązania finansowe	-	-	416	-
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(68 158)	(71 096)	24 193	14 635
Kompensata	24 193	14 635	(24 193)	(14 635)
Aktywo (-) z tytułu podatku odroczonego ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	(43 965)	(56 461)	-	-

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 7.5 Zmiana różnic przejściowych

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			
	Stan na dzień 01.01.2016	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Stan na dzień 31.12.2016
Rzeczowe aktywa trwałe	(19 507)	13 462	-	(6 045)
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	(19)	3	-	(16)
Nieruchomości inwestycyjne	2 692	130	-	2 822
Wartości niematerialne	116	332	-	448
Aktywa finansowe	(1 845)	-	-	(1 845)
Zapasy i prawa majątkowe	4 183	128	-	4 311
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(4 409)	(4 242)	-	(8 651)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(17 590)	3 407	-	(14 183)
Świadczenia pracownicze	(11 280)	221	(405)	(11 464)
Rezerwy	(8 802)	(956)	-	(9 758)
Zobowiązania finansowe	-	416	-	416
Strata podatkowa	-	-	-	-
Pozostałe	-	-	-	-
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(56 461)	12 901	(405)	(43 965)

	Zmiany różnic przejściowych ujęte w (+/-):			
	Stan na dzień 01.01.2015 przekształcone*	Rachunku zysków i strat	Innych całkowitych dochodach	Stan na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Rzeczowe aktywa trwałe	(30 788)	11 281	-	(19 507)
Prawa wieczystego użytkowania gruntów	-	(19)	-	(19)
Nieruchomości inwestycyjne	2 544	148	-	2 692
Wartości niematerialne	(211)	327	-	116
Aktywa finansowe	(1 552)	(293)	-	(1 845)
Zapasy i prawa majątkowe	2 248	1 935	-	4 183
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	424	(4 833)	-	(4 409)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	(17 209)	(381)	-	(17 590)
Świadczenia pracownicze	(15 111)	3 994	(163)	(11 280)
Rezerwy	(10 437)	1 635	-	(8 802)
Zobowiązania finansowe	-	-	-	-
Strata podatkowa	(4 798)	4 798	-	-
Pozostałe	(1 614)	1 614	-	-
Aktywa (-)/Rezerwa (+) z tytułu podatku odroczonego	(76 504)	20 206	(163)	(56 461)

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 7.6 Nieujęte aktywa/rezerwa z tytułu odroczonego podatku

Na dzień 01 stycznia 2015 roku, 31 grudnia 2015 roku oraz 31 grudnia 2016 roku Spółka nie ujęła aktywa z tytułu podatku odroczonego od utworzonego w latach poprzednich odpisu aktualizującego wartość nabytych akcji African Investment Group S.A, ponieważ na każdy z tych dni nie występowały okoliczności wskazujące na możliwość realizacji tego aktywa w dającej się przewidzieć przyszłości.

Nota 8 Działalność zaniechana

W 2016 oraz 2015 roku w Spółce nie wystąpiła działalność zaniechana.

Nota 9 Zysk na jedną akcję

Kalkulacja podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję dokonana została w oparciu o zysk netto akcjonariuszy Spółki oraz o średnią ważoną liczbę akcji na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego. Wielkości te zostały ustalone w sposób przedstawiony poniżej:

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015 przekształcone*
Zysk netto	63 983	129 597
Liczba akcji na początek okresu	75 000 000	75 000 000
Liczba akcji na koniec okresu	75 000 000	75 000 000
Średnia ważona liczba akcji w okresie	75 000 000	75 000 000
Zysk na jedną akcję:		
Z działalności kontynuowanej:		
Podstawowy (zł)	0,85	1,73
Rozwodniony (zł)	0,85	1,73

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję

Nie występują czynniki powodujące rozwodnienie zysku przypadającego na jedną akcję.

Nota 10 Rzeczowe aktywa trwałe

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Grunty	615	615
Budynki i budowle	314 451	313 179
Maszyny i urządzenia	589 804	442 523
Środki transportu	6 561	7 371
Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	10 253	8 924
	921 684	772 612
Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	305 796	278 093
	1 227 480	1 050 705

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Zestawienie netto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016 roku	615	313 179	442 523	7 371	8 924	278 093	1 050 705
Zwiększenia, w tym:	-	25 270	212 770	1 127	3 390	290 881	533 438
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	-	25 142	206 605	12	3 390	290 881	526 030
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	1 109	-	-	1 109
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	128	1 258	6	-	-	1 392
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-
Zwiększenia pozostałe	-	-	4 907	-	-	-	4 907
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(23 998)	(65 489)	(1 937)	(2 061)	(263 178)	(356 663)
Amortyzacja	-	(18 162)	(63 908)	(1 851)	(2 061)	-	(85 982)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(271)	(408)	(6)	-	(24 805)	(25 490)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(352)	(1 168)	(68)	-	(532)	(2 120)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(235 780)	(235 780)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	-	(5)	(12)	-	(1 224)	(1 241)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	(306)	-	-	-	-	(306)
Zmniejszenia pozostałe	-	(4 907)	-	-	-	(837)	(5 744)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	615	314 451	589 804	6 561	10 253	305 796	1 227 480

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015 roku przekształcone*	166	312 788	379 109	4 160	8 938	196 382	901 543
Zwiększenia, w tym:	449	20 085	126 404	4 769	2 134	229 561	383 402
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	449	19 548	123 006	1 950	2 130	229 561	376 644
Zwiększenia z tytułu zawartych umów leasingu finansowego	-	-	-	2 792	-	-	2 792
Zwiększenia z tytułu odwrócenia i wykorzystania odpisu aktualizującego	-	475	3 327	27	4	-	3 833
Zwiększenia z tytułu przekwalifikowania z nieruchomości inwestycyjnych	-	14	-	-	-	-	14
Zwiększenia pozostałe	-	48	71	-	-	-	119
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(19 694)	(62 990)	(1 558)	(2 148)	(147 850)	(234 240)
Amortyzacja	-	(18 848)	(58 047)	(1 531)	(2 140)	-	(80 566)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	(75)	(3 001)	(11)	(4)	-	(3 091)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(402)	(60)	(16)	(3)	-	(481)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	-	-	(147 850)	(147 850)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(298)	(1 834)	-	(1)	-	(2 133)
Zmniejszenia z tytułu przekwalifikowania do nieruchomości inwestycyjnych	-	-	-	-	-	-	-
Zmniejszenia pozostałe	-	(71)	(48)	-	-	-	(119)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku przekształcone*	615	313 179	442 523	7 371	8 924	278 093	1 050 705

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Zestawienie brutto rzeczowych aktywów trwałych

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2016 roku							
Wartość bilansowa brutto	615	827 341	1 622 052	19 979	43 446	310 034	2 823 467
Skumulowane umorzenie (-)	-	(428 583)	(924 058)	(12 715)	(30 435)	-	(1 395 791)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-	(84 307)	(108 190)	(703)	(2 758)	(4 238)	(200 196)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	615	314 451	589 804	6 561	10 253	305 796	1 227 480
Stan na dzień 31.12.2015 roku							
Wartość bilansowa brutto	615	808 963	1 424 792	20 156	41 654	281 107	2 577 287
Skumulowane umorzenie (-)	-	(411 349)	(872 826)	(12 088)	(29 972)	-	(1 326 235)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	-	(84 435)	(109 443)	(697)	(2 758)	(3 014)	(200 347)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku przekształcone*	615	313 179	442 523	7 371	8 924	278 093	1 050 705

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, rzeczowych aktywów trwałych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 686 884 tys. zł.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe rzeczowe aktywa trwałe	Rzeczowe aktywa trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2016 roku	-	84 435	109 443	697	2 758	3 014	200 347
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	-	5	12	-	1 224	1 241
Odwrocenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(128)	(1 258)	(6)	-	-	(1 392)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2016 roku	-	84 307	108 190	703	2 758	4 238	200 196
Wartość odpisów na dzień 01.01.2015 roku	-	84 612	110 936	724	2 761	3 014	202 047
Odpis aktualizujący ujęty w rachunku zysków i strat	-	298	1 834	-	1	-	2 133
Odwrocenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(475)	(3 327)	(27)	(4)	-	(3 833)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2015 roku	-	84 435	109 443	697	2 758	3 014	200 347

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Spółka otrzymała 34 tys. zł od stron trzecich z tytułu odszkodowań za spadek wartości lub utratę elementów rzeczowego majątku trwałego.

W 2016 roku Spółka dokonała sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz rzeczowych aktywów trwałych w budowie do firmy PDH Polska S.A. na łączną kwotę 25 267 tys. zł.

W ciągu roku obrotowego 2016 aktywowano koszty finansowania zewnętrznego w kwocie 1 834 tys. zł na rzeczowe aktywa trwałe w budowie (odsetki i prowizje od pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej - warunki pożyczek opisano w nacie 21 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek). W 2015 roku aktywowano kwotę 3 610 tys. zł.

Odpisy aktualizujące tworzy się, gdy istnieją przesłanki wystąpienia utraty wartości oraz gdy w wyniku testu na utratę wartości oszacowana wartość odzyskiwalna jest mniejsza niż wartość bilansowa składnika rzeczowych aktywów trwałych lub gdy z indywidualnej analizy wynika, że składnik majątku utracił przydatność. Odpisy odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Zmniejszenie odpisów może być efektem ich rozwiązania, w przypadku gdy oszacowana wartość odzyskiwalna jest wyższa niż wartość bilansowa lub wykorzystania ze względu na likwidację składnika rzeczowych aktywów trwałych uprzednio objętego odpisem. Rozwiązanie odpisów następuje w pozostałe przychody operacyjne.

Test na utratę wartości

Analiza uwarunkowań rynkowych działalności Spółki oraz danych wynikających z wewnętrznych systemów monitorowania wyników pozwala na stwierdzenie, iż na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły istotne zmiany sytuacji gospodarczej Spółki w stosunku do oceny z 31 grudnia 2015 roku. Na podstawie analizy uznano, że nie ma przesłanek do odwracania odpisów aktualizujących wartości aktywów trwałych utworzonych w poprzednich latach, ani potrzeby ich zwiększania. W związku z tym test na utratę wartości nie był przeprowadzany.

Nakłady na istotne rzeczowe aktywa trwałe w budowie

Do największych nakładów inwestycyjnych składających się na rzeczowe aktywa trwałe w budowie należą:

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Modernizacja instalacji amoniaku	89 031	29 497
Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją EC II	55 676	117 914
Rozwój logistyki II etap	25 280	7 987
Modernizacja wału przeciwpowodziowego	9 194	-
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego	8 374	-
Instalacja do produkcji propylenu metodą PDH	-	21 277
Rozbudowa instalacji gazów pokalcynacyjnych o dwa reaktory	-	9 489
	187 555	186 164

Rzeczowe aktywa trwałe w leasingu

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wartość bilansowa rzeczowych aktywów trwałych w leasingu finansowym	4 869	5 379

Spółka użytkuje środki transportu bliskiego na podstawie długoterminowej umowy najmu, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicje leasingu finansowego. Umowa najmu została zawarta w 2009 roku na podstawie, której użytkowane są środki transportu bliskiego (53 szt.; wózki widłowe, koparki, sypcharki) przez okres minimum 5 lat. W 2016 roku w ramach tej umowy Spółka zakończyła

wynajem 12 wózków i rozpoczęła użytkowanie 13 nowych. Na podstawie umowy leasingu, spełniającego definicję leasingu finansowego, zawartej na okres 36 miesięcy, Spółka nabyła w 2016 roku samochód osobowy typu pick-up. Łącznie Spółka użytkuje 4 samochody na podstawie umów leasingu finansowego (3 umowy podpisano w 2015 roku).

Zabezpieczenia

Tytuł zobowiązania/ograniczenia w dysponowaniu	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Kredyt bankowy/hipoteki	15 979	34 108
Kredyt bankowy/zastaw rejestrowy	15 795	14 617
	31 774	48 725

W 2015 roku w Grupie Kapitałowej Grupa Azoty S.A. wdrożono program Nowego Finansowania. Jednym z wymogów Umowy o Finansowanie Wewnętrzne było dostosowanie struktury zabezpieczeń poprzez zwolnienie zabezpieczeń ustanowionych na majątku Spółki (hipotek na nieruchomościach oraz zastawów rejestrowych na majątku ruchomym). W wyniku dostosowywania struktury zabezpieczeń na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpił spadek wartości w pozycji kredytu bankowy/hipoteki w porównaniu do 31 grudnia 2015 roku.

Nota 11 Prawo wieczystego użytkowania gruntów

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Grunty użytkowane wieczysto	3 536	5 157

Zestawienie brutto prawa wieczystego użytkowania gruntów

Stan na dzień 31.12.2016 roku	
Wartość bilansowa brutto	3 729
Skumulowane umorzenie (-)	(193)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	3 536
Stan na dzień 31.12.2015 roku	
Wartość bilansowa brutto	5 366
Skumulowane umorzenie (-)	(209)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku	5 157

Prawo wieczystego użytkowania gruntów zaliczone do składników użytkowanych w oparciu o umowy leasingu operacyjnego nie jest wykazywane jako rzeczowe aktywa trwałe Spółki.

Spółka korzysta z gruntów użytkowanych wieczysto otrzymanych nieodpłatnie albo nabytych na rynku wtórnym o łącznej powierzchni 1 211,48 ha.

W 2016 roku Spółka dokonała sprzedaży gruntów ujętych w rzeczowych aktywach trwałych w pozycji grunty na kwotę 1 557 tys. zł oraz gruntów użytkowanych wieczysto ujmowanych pozabilansowo na kwotę 3 137 tys. zł do spółki zależnej PDH Polska S.A., o łącznej powierzchni 22,72 ha.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wartość gruntów użytkowanych wieczysto ujmowanych pozabilansowo wynosi 105 109 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2015 roku wynosiła 108 246 tys. zł). Wartość tych praw została zaktualizowana w 2011 roku na podstawie wyceny niezależnego rzeczoznawcy majątkowego.

Nota 12 Wartości niematerialne

Wartość bilansowa

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Patenty i licencje	14 032	10 610
Oprogramowanie komputerowe	1 267	1 702
Pozostałe wartości niematerialne	1 104	1 280
	16 403	13 592
Wartości niematerialne w budowie	5 488	17 711
	21 891	31 303

Zestawienie netto wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016 roku	10 610	1 702	1 280	17 711	31 303
Zwiększenia, w tym:	4 795	142	-	4 041	8 978
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	4 795	140	-	4 041	8 976
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	2	-	-	2
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 373)	(577)	(176)	(16 264)	(18 390)
Amortyzacja	(1 373)	(575)	(176)	-	(2 124)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	-	-	-	(11 329)	(11 329)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	-	(2)	-	-	(2)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(4 935)	(4 935)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	14 032	1 267	1 104	5 488	21 891

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2015 roku	10 544	1 944	1 456	6 093	20 037
Zwiększenia, w tym:	1 394	284	-	13 209	14 887
Zwiększenia z tytułu nabycia, wytworzenia, oddania do eksploatacji	1 386	284	-	13 209	14 879
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	8	-	-	-	8
Zmniejszenia, w tym (-):	(1 328)	(526)	(176)	(1 591)	(3 621)
Amortyzacja	(1 286)	(526)	(176)	-	(1 988)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia	(34)	-	-	-	(34)
Zmniejszenia stanu z tytułu likwidacji	(8)	-	-	-	(8)
Zmniejszenia z tytułu oddania do eksploatacji	-	-	-	(1 591)	(1 591)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku	10 610	1 702	1 280	17 711	31 303

Zestawienie brutto wartości niematerialnych

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na dzień 31.12.2016 roku					
Wartość bilansowa brutto	29 150	4 078	2 190	5 488	40 906
Skumulowane umorzenie (-)	(13 238)	(2 517)	(910)	-	(16 665)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(294)	(176)	-	(2 350)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016 roku	14 032	1 267	1 104	5 488	21 891
Stan na dzień 31.12.2015 roku					
Wartość bilansowa brutto	24 414	4 288	2 190	17 711	48 603
Skumulowane umorzenie (-)	(11 924)	(2 290)	(734)	-	(14 948)
Odpisy z tytułu utraty wartości (-)	(1 880)	(296)	(176)	-	(2 352)
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015 roku	10 610	1 702	1 280	17 711	31 303

Wartość bilansowa brutto wszystkich, w pełni zamortyzowanych, wartości niematerialnych będących nadal w użytkowaniu na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 10 293 tys. zł.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości i ich wykorzystanie

	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Pozostałe wartości niematerialne	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Wartość odpisów na dzień 01.01.2016 roku	1 880	296	176	-	2 352
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	-	(2)	-	-	(2)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2016 roku	1 880	294	176	-	2 350
Wartość odpisów na dzień 01.01.2015 roku	1 888	296	176	-	2 360
Odwrócenie odpisu aktualizującego ujęte w rachunku zysków i strat (-)	(8)	-	-	-	(8)
Wartość odpisów na dzień 31.12.2015 roku	1 880	296	176	-	2 352

Istotne nakłady na wartości niematerialne w budowie

Istotne nakłady poniesione na wartości niematerialne i prawne w budowie dotyczą:

- licencji dla technologii odsiarczania spalin dla EC II w kwocie 1 282 tys. zł,
- wykonania oprogramowania systemu Financial Dashboard (FDB) w kwocie 2 406 tys. zł,
- licencji i rozwoju nowego Intranetu w kwocie 590 tys. zł.

Odpisy z tytułu utraty wartości niematerialnych

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie był przeprowadzany test na utratę wartości niematerialnych. Uzasadnienie opisano w notce 10 „Rzeczowe aktywa trwałe”.

W 2016 roku Spółka dokonała sprzedaży wartości niematerialnych w budowie do firmy PDH Polska S.A. na łączną kwotę 11 329 tys. zł. Sprzedaż dotyczyła zbycia licencji na wykorzystanie procesu Oleflex i procesu selektywnego uwodornienia Huels oraz licencji na korzystanie z bazy internetowej HPI Boxscore Database.

Wartości niematerialne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Wszystkie wartości niematerialne stanowią własność Spółki.

Nota 13 Nieruchomości inwestycyjne

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wartość bilansowa na początek okresu	24 713	24 428
Zwiększenia, w tym:	306	-
Zwiększenia z tytułu reklasyfikacji z innej kategorii aktywów	306	-
Zmniejszenia w tym (-):	(11)	(19)
Zmniejszenia stanu z tytułu zbycia, likwidacji	(11)	(6)
Zmniejszenia z tytułu reklasyfikacji do innej kategorii aktywów	-	(13)
Zysk netto z korekty wartości godziwej	893	304
Wartość bilansowa na koniec okresu	25 901	24 713

Nieruchomości inwestycyjne obejmujące budynki i budowle wyceniane w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka dokonała aktualizacji wyceny nieruchomości przez niezależny podmiot zewnętrzny, posiadający uprawnienia do wyceny majątku. Przy oszacowaniu wartości nieruchomości zastosowano metodę dochodową. W podejściu tym dokonano analizy stawek czynszu obowiązującego w przypadku najmu podobnych nieruchomości. W wyniku tej wyceny nastąpił wzrost wartości nieruchomości inwestycyjnych w stosunku do ostatniej wyceny o 893 tys. zł.

Spółka nie posiada ograniczeń dotyczących możliwości zbycia nieruchomości inwestycyjnych. Nieruchomości inwestycyjne nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki. Nie występowały również żadne dodatkowe zobowiązania umowne związane z zakupem, wybudowaniem, dostosowaniem nieruchomości inwestycyjnych ani też ich przyszłym ulepszeniem. Koszty napraw, utrzymania nieruchomości inwestycyjnych są ponoszone przez Spółkę na bieżąco.

	Za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	Za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Przychody z tytułu dzierżawy nieruchomości inwestycyjnych	2 426	2 367
Bezpośrednie koszty z tytułu utrzymania nieruchomości inwestycyjnych (podatek od nieruchomości, opłaty za użytkowanie wieczyste, nakłady remontowe, ubezpieczenia)	(2 214)	(1 753)
	212	614

Nota 14 Aktywa finansowe

Nota 14.1 Inwestycje w jednostkach podporządkowanych

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Udziały/akcje w jednostkach zależnych	185 205	122 205
Udziały/akcje w jednostkach stowarzyszonych	1 171	1 171
	186 376	123 376
Przypadające na:		
Długoterminowe	186 376	123 376
	186 376	123 376

Zestawienie zmian w jednostkach podporządkowanych

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Stan na początek okresu	123 376	64 474
Zwiększenia, w tym:	63 000	60 724
Zwiększenia z tytułu nabycia akcji	63 000	60 547
Zwiększenia z tytułu odwrócenia odpisu aktualizującego	-	177
Zmniejszenia, w tym (-):	-	(1 822)
Zmniejszenia z tytułu utworzenia odpisu aktualizującego	-	(1 719)
Zmniejszenia pozostałe	-	(103)
Stan na koniec okresu	186 376	123 376

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Podwyższenie kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A.

W dniu 22 listopada 2016 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki PDH Polska S.A. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego w drodze emisji 6 800 000 nowych akcji, z czego spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. objęła 6 300 000 akcji, a spółka Grupa Azoty S.A. objęła 500 000 akcji. Kapitał zakładowy spółki PDH Polska S.A. został podwyższony z kwoty 60 000 tys. zł do kwoty 128 000 tys. zł., z czego spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. posiada 12 300 000 sztuk akcji o wartości nominalnej 10 zł każda i łącznej wartości 123 000 tys. zł (96,09% udziału w kapitale zakładowym spółki zależnej). Wszystkie akcje zostały opłacone w grudniu 2016 roku. W dniu 2 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki PDH Polska S.A. W dniu 29 marca 2017 roku Zarząd spółki

Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. podjęła dodatkowo uchwałę w sprawie nabycia do 5 200 000 sztuk akcji imiennych nowej emisji serii C spółki PDH Polska S.A. Rada Nadzorcza Spółki w dniu 31 marca 2017 roku wyraziła zgodę na ich nabycie. Nabycie akcji nastąpi poprzez ich objęcie przez spółkę Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. w podwyższonym kapitale zakładowym spółki PDH Polska S.A.

Udziały/akcje w jednostkach podporządkowanych

Nazwa jednostki zależnej	Procent posiadanych udziałów/akcji w kapitale podstawowym	Kraj	Metoda konsolidacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	Wartość bilansowa udziałów/akcji
31 grudnia 2016 roku				
Infrapark Police S.A. w likwidacji	54,43%	Polska	Pełna	4 505
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.	99,98%	Polska	Pełna	32 612
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.	100,00%	Polska	Pełna	12 891
Koncept Sp. z o.o.	100,00%	Polska	Pełna	518
Transtech Sp. z o.o.	100,00%	Polska	Pełna	7 930
African Investment Group S.A.	54,90%	Senegal	Pełna	-
Grupa Azoty Africa S.A.	99,99%	Senegal	Pełna	845
PDH Polska Spółka Akcyjna	96,09%	Polska	Pełna	123 547
			Nie konsolidowana	
Supra Agrochemia Sp. z o.o.	100,00%	Polska	konsolidowana	2 357
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	MPW	1 171
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	MPW	-
				186 376
31 grudnia 2015 roku przekształcone*				
Infrapark Police S.A. w likwidacji	54,43%	Polska	Pełna	4 505
Zarząd Morskiego Portu Police Sp. z o.o.	99,98%	Polska	Pełna	32 612
Grupa Azoty Police Serwis Sp. z o.o.	100,00%	Polska	Pełna	12 891
Koncept Sp. z o.o.	100,00%	Polska	Pełna	518
Transtech Sp. z o.o.	100,00%	Polska	Pełna	7 930
African Investment Group S.A.	54,90%	Senegal	Pełna	-
Grupa Azoty Africa S.A.	99,99%	Senegal	Pełna	845
PDH Polska Spółka Akcyjna	100,00%	Polska	Pełna	60 547
			Nie konsolidowana	
Supra Agrochemia Sp. z o.o.	100,00%	Polska	konsolidowana	2 357
Kemipol Sp. z o.o.	33,99%	Polska	MPW	1 171
budchem Sp. z o.o. w likwidacji	48,96%	Polska	MPW	-
				123 376

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Nota 14.2 Odpisy aktualizujące wartość udziałów/akcji

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Stan na początek okresu	120 593	119 051
Odwrocenie odpisu aktualizującego w jednostkach zależnych	-	(177)
Utworzenie odpisu aktualizującego w jednostkach zależnych	-	1 719
Stan na koniec okresu	120 593	120 593

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do

niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego
W dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę o utworzeniu odpisu aktualizującego wartość nabytych akcji African Investment Group S.A (wraz z kosztami nabycia) w kwocie 96 219 tys. zł odnosząc skutek w wynik lat ubiegłych. Przyjęte założenia do tego szacunku opisane zostały w punkcie 2.3.2 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego. Zarząd Spółki nie zidentyfikował przesłanek do wykonania testu na utratę wartości udziałów oraz akcji w pozostałych spółkach zależnych.

Nota 14.3 Pozostałe aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Pożyczki	10 812	9 687
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	10 812	9 687

W 2016 roku Spółka dokonała wypłat dwóch transz pożyczki udzielonej jednostce zależnej „Supra” Agrochemia Sp. z o.o. na łączną kwotę 637 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 roku kwota pożyczki udzielonej jednostce zależnej (wraz z odsetkami) wynosi 13 166 tys. zł. Odpis aktualizujący ich wartość to 2 354 tys. zł. Spłata pożyczki została prolongowana do dnia 31 grudnia 2017 roku.

W dniu 23 września 2016 roku Spółka zawarła umowę pożyczki ze spółką zależną African Investment Group S.A., na podstawie której udzieliła African Investment Group S.A. pożyczki w łącznej kwocie 19 652 tys. zł. Pożyczka została spłacona w dniu 22 grudnia 2016 roku.

Nota 15 Zapasy

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Produkty gotowe	30 838	43 976
Półprodukty, produkcja w toku	68 755	59 897
Materiały	133 696	186 096
Towary	29	112
Zapasy ogółem, w tym:	233 318	290 081
<i>wartość bilansowa zapasów wykazywanych w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży</i>	-	21 050

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Wartość zapasów ujętych jako koszt w okresie	1 971 447	2 221 343
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie	2 103	4 566
Odpisy wartości zapasów wykorzystane/rozwiązane w okresie	(3 062)	(6 967)
	1 970 488	2 218 942

na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
------------------------	------------------------

Wartość odpisów aktualizujących zapasy	8 193	9 152
--	-------	-------

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występują nietypowe pozycje w zapasach Spółki.

Główną pozycję w zapasach materiałów stanowią podstawowe surowce do produkcji nawozów (sól potasowa, siarka płynna, ilmenit, fosforyty i miął węglowy) na kwotę 74 872 tys. zł.

Utworzenie, jak i odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasów ujmuje się w koszcie własnym sprzedanych produktów. W 2016 roku uznano rachunek zysków i strat oraz inne całkowite dochody kwotą 959 tys. zł z tytułu:

- zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość zapasów w kwocie 3 062 tys. zł dotyczących zapasów, które zostały w danym okresie sprawozdawczym zagospodarowane (zużyte do produkcji, sprzedane itp.),
- zwiększenia (utworzenia) odpisów aktualizujących wartość zapasów produktów gotowych, półfabrykatów i materiałów nie wykazujących rotacji w kwocie 2 103 tys. zł, co wynikało z utraty wartości zapasów oraz ich wyceny nie wyżej od ich wartości netto możliwej do uzyskania.

Zapasy nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Nota 16 Prawa majątkowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Prawa do emisji nabyte	14 684	5 793
Prawa do emisji przyznane nieodpłatnie	21 921	31 068
Świadectwa pochodzenia energii	1 388	104
Prawa majątkowe ogółem	37 993	36 965

Prawa majątkowe nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Prawa do emisji CO₂ (ilość jednostek)

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Posiadane prawa do emisji CO ₂		
Stan na początek okresu (jednostki posiadane)	1 245 055	1 274 439
Rozliczone	(1 773 065)	(1 699 227)
Przyznane	1 048 470	1 064 071
Zakupione	1 228 526	605 772
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane)	1 748 986	1 245 055
Stan praw na koniec okresu (jednostki posiadane i należne)	1 748 986	1 245 055
Emisja w okresie sprawozdawczym	1 609 506	1 773 065

Spółka wykorzystwała cały limit przyznaných darmowych uprawnień na 2016 rok w ilości 1 048 470 EUA. W 2016 roku Spółka zakupiła łącznie 1 228 526 jednostek EUA i ERU, w tym 528 011 na pokrycie brakujących jednostek z 2015 roku oraz 700 515 na bieżące potrzeby. W 2016 roku utworzono rezerwę na brakujące jednostki EUA i ERU w ilości 561 036 jednostek w kwocie 11 374 tys. zł.

Nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	14 665	47 255
Należności z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	111 804	110 286
Należności budżetowe oprócz podatku dochodowego	24 930	32 165
Zaliczki na dostawy rzeczowych aktywów trwałych - podmioty pozostałe	4 121	1 424
Zaliczki na dostawy materiałów, towarów i usług - podmioty powiązane	-	6 546
Zaliczki na dostawy materiałów, towarów i usług - podmioty pozostałe	602	5 541
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	10 649	9 562
Pozostałe należności - podmioty powiązane	-	86
Pozostałe należności - podmioty pozostałe	757	212
	167 528	213 077
Przypadające na:		
Długoterminowe	3 321	3 807
Krótkoterminowe	164 207	209 270
	167 528	213 077

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 17a Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Ubezpieczenia	6 191	5 469
Reklama	1 000	58
Pozostałe	3 458	4 035
	10 649	9 562
Przypadające na:		
Długoterminowe	3 321	3 807
Krótkoterminowe	7 328	5 755
	10 649	9 562

Odpisy aktualizujące należności

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Stan na początek okresu	41 825	24 819
Utworzenie - ujęte w rachunku zysków i strat	29 820	22 229
Rozwiązanie - ujęte w rachunku zysków i strat	(296)	(351)
Wykorzystanie	(502)	(4 872)
Stan na koniec okresu	70 847	41 825
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	70 847	41 825
	70 847	41 825

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Odpisy aktualizujące tworzy się na należności, w stosunku do których stwierdzone zostało uprawdopodobnienie ich nieściągalności. Utworzenie i rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości należności handlowych ujmuje się w kosztach sprzedaży.

Należności, w przypadku których nastąpiła utrata wartości dotyczą głównie odbiorców nawozów.

Spółka po przeanalizowaniu sytuacji finansowej spółki zależnej African Investment Group S.A. oraz w związku z uznaniem przeterminowanych należności tej spółki za trudnościagalne, utworzyła na dzień 30 czerwca 2016 roku odpis aktualizujący wartość należności na kwotę 10 475 tys. EUR, co odpowiada na dzień 30 czerwca 2016 roku kwocie 43 830 tys. zł (według historycznego kursu waluty). Należności dotyczyły dostaw nawozów do Senegalu w latach 2013 - 2014, kiedy to Spółka próbowała wejść na nowy rynek nawozów. Odpis odniesiono w ciężar jednostkowego rachunku zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów w pozycję kosztów sprzedaży poprzez pozostałe koszty rodzajowe (należność główna w kwocie 42 383 tys. zł) oraz w koszty finansowe (odsetki w kwocie 1 447 tys. zł). Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka:

- dokonała korekty 50% odpisu aktualizującego należność od spółki African Investment Group S.A. w kwocie 5 237 tys. EUR (co odpowiada na dzień 31 grudnia 2016 roku kwocie 21 915 tys. zł według historycznego kursu waluty) odnosząc korektę błędu poprzedniego okresu w ciężar wyniku finansowego lat ubiegłych,
- utworzyła odpis na odsetki naliczone spółce African Investment Group S.A. w grudniu 2016 roku w kwocie 469 tys. EUR (co odpowiada na dzień 31 grudnia 2016 roku kwocie 2 075 tys. zł według historycznego kursu waluty).

Przyjęte założenia do tego szacunku opisane zostały w punkcie 2.3.2 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka utworzyła odpis aktualizujący wartość zapłaconych, a niezrealizowanych, zaliczek na poczet dostaw fosforytów od spółki zależnej African Investment Group S.A. w kwocie 4 727 tys. zł.

W przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, które zostały objęte odpisami, z tytułu utraty wartości, dokonuje się ich spisania poprzez wykorzystanie odpisów.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku suma należności z tytułu dostaw i usług wynosiła 126 469 tys. zł (w roku 2015 - 157 541 tys. zł) - 98% tej kwoty stanowią należności niewymagalne. Należności przeterminowane ponad 12 miesięcy dotyczą w znacznej mierze odbiorców postawionych w stan upadłości lub w stosunku do których jest prowadzone postępowanie egzekucyjne. Należności łącznie od 93 odbiorców zostały objęte odpisem aktualizującym.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności nie są oprocentowane i nie stanowią zabezpieczenia płatności zobowiązań Spółki.

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Nieprzeterminowane	123 421	146 065
Przeterminowane do 60 dni	2 962	11 074
Przeterminowane od 60-180 dni	76	25
Przeterminowane od 180-360 dni	1	370
Przeterminowane powyżej 360 dni	9	7
	126 469	157 541

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Analiza wiekowa należności z tytułu dostaw i usług i pozostałych, które utraciły wartość

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Nieprzeterminowane	36	21 959
Przeterminowane do 60 dni	45 905	-
Przeterminowane od 60-180 dni	99	144
Przeterminowane od 180-360 dni	772	68
Przeterminowane powyżej 360 dni	24 035	19 654
	70 847	41 825

W pozycji należności z tytułu dostaw i usług, które utraciły wartość, w przedziale przeterminowania do 60 dni, wykazano należności od spółki African Investment Group S.A. w kwocie 45 905 tys. zł, dotyczące dostaw nawozów do Senegalu w latach 2013 - 2014. Należności te zgodnie z podpisanym porozumieniem miały zostać spłacone do dnia 31 grudnia 2016 roku. Ze względu na brak spłaty stały się należnościami przeterminowanymi.

Struktura walutowa należności

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
PLN	109 055	144 273
EUR w przeliczeniu na PLN	52 438	60 597
USD w przeliczeniu na PLN	6 035	8 207
	167 528	213 077
Przypadające na:		
Długoterminowe	3 321	3 807
Krótkoterminowe	164 207	209 270
	167 528	213 077

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Średni okres spłaty należności w 2016 roku wynosił 26 dni, natomiast w 2015 roku 30 dni.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie występują należności z tytułu sum zatrzymanych.

Nota 18 Środki pieniężne

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Środki pieniężne na rachunkach bankowych (PLN)	402	61
Środki pieniężne na rachunkach walutowych (po przeliczeniu na PLN)	38 756	16 831
Lokaty bankowe terminowe do 3 miesięcy	781	40 318
	39 939	57 210
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	39 939	57 210
Środki pieniężne, wartości wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	39 939	57 210

Wartość godziwa środków pieniężnych jest równa z ich wartością bilansową.

Saldo środków pieniężnych stanowią środki o nieograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 39 939 tys. zł.

Nota 19 Pozostałe aktywa

W Spółce zarówno na dzień 31 grudnia 2016 roku jak i na dzień 31 grudnia 2015 roku nie występowały pozostałe aktywa.

Nota 20 Kapitał własny

Kapitał zakładowy

Wartość kapitału zakładowego

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wartość kapitału zakładowego	750 000	750 000

Liczba akcji

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Ilość akcji na początek okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Ilość akcji na koniec okresu (szt.)	75 000 000	75 000 000
Wartości nominalna 1 akcji (zł/akcję)	10	10

Struktura kapitału zakładowego

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2016 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 673 570	15,56%	11 673 570	15,56%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 459 108	4,62%	3 459 108	4,62%
	75 000 000	100,00%	75 000 000	100,00%

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów	% głosów
31 grudnia 2015 roku				
Grupa Azoty S.A.	49 500 000	66,00%	49 500 000	66,00%
OFE PZU "Złota Jesień"	11 257 189	15,01%	11 257 189	15,01%
Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.	6 607 966	8,81%	6 607 966	8,81%
Skarb Państwa	3 759 356	5,01%	3 759 356	5,01%
Pozostali akcjonariusze	3 875 489	5,17%	3 875 489	5,17%
	75 000 000	100,00	75 000 000	100,00

Zyski zatrzymane

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Stan na początek okresu	416 878	290 784
Korekta błędów poprzedniego okresu	(169 508)	(130 317)
Stan na początek okresu po korektach	247 370	160 467
Zwiększenia (+)	62 254	128 903
Zyski i Straty oraz inne całkowite dochody	62 254	128 903
Zmniejszenia (-)	-	(42 000)
Dywidenda	-	(42 000)
Stan na koniec okresu	309 624	247 370

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Dywidendy

30 czerwca 2016 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podzieliło zysk netto za rok obrotowy 2015 w wysokości 168 788 tys. zł przeznaczając go w całości na kapitał zapasowy. Spółka nie wypłacała dywidendy z zysku netto za rok obrotowy 2015.

Struktura zysków zatrzymanych na dzień bilansowy

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Zyski zatrzymane na koniec okresu, w tym:	309 624	247 370
Kapitał zapasowy	352 058	183 270
Kapitał rezerwowy	67 185	67 185
Zyski i straty aktuarialne	(4 094)	(2 365)
Strata z lat ubiegłych	(169 508)	(130 317)
Zysk netto bieżącego okresu	63 983	129 597

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 21 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Kredyty	(28)	(144)
Pożyczki	288 831	245 646
	288 803	245 502
Przypadające na:		
Długoterminowe	213 890	208 313
Krótkoterminowe	74 913	37 189
	288 803	245 502

Zapadalność kredytów i pożyczek oraz struktura walutowa

Na dzień 31 grudnia 2016 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy	do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
w PLN						
PLN	stała	1 104	1 104	-	-	-
PLN	zmienna	287 699	73 809	48 110	133 330	32 450
		288 803	74 913	48 110	133 330	32 450

Na dzień 31 grudnia 2015 roku

Waluta kredytu	Stopa referencyjna	Wartość kredytu na dzień bilansowy	do roku	1-2 lat	2-5 lat	>5 lat
w PLN						
PLN	stała	2 798	1 841	957	-	-
PLN	zmienna	242 704	35 348	48 110	114 330	44 916
		245 502	37 189	49 067	114 330	44 916

Na dzień bilansowy kredyty bankowe są wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu. Podstawą wyceny jest wysokość wykorzystanego kredytu według aktualnej na dzień bilansowy stopy procentowej.

Spółka korzysta z kredytu w rachunku bieżącym w ramach umowy Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. z bankiem PKO BP S.A. z dodatkową usługą cash pooling. Umowa kredytu zawarta jest do dnia 30 września 2019 roku. Limit kredytu dla Spółki wynosi 160 500 tys. zł, w którym według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 60 506 tys. zł. Zadłużenie o wartości 35 000 tys. zł wykazywane jest jako długoterminowe, gdyż przeznaczone jest na finansowanie długoterminowe inwestycji Spółki w rzeczowe aktywa trwałe, natomiast o wartości 25 506 tys. zł jako krótkoterminowe, dotyczące finansowania bieżącej działalności Spółki.

W PKO BP S.A. Spółka korzysta z umowy kredytu w formie limitu kredytu wielocelowego w wysokości 82 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiło zadłużenie z tytułu kredytu obrotowego, natomiast wykorzystano 15 150 tys. zł na gwarancje oraz akredytywę stand-by. Pozostała kwota w wysokości 66 850 tys. zł pozostaje do wykorzystania na kolejne gwarancje i akredytywy oraz kredyt obrotowy. Umowa obowiązuje do dnia 30 września 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku do rozliczenia pozostała prowizja w kwocie 28 tys. zł.

W listopadzie 2013 roku Spółka podpisała umowę kredytu w rachunku bieżącym z Bankiem Gospodarstwa Krajowego z limitem 80 000 tys. zł. Umowa obowiązywała do dnia 12 listopada 2016 roku.

W lutym 2014 roku Spółka oraz spółka zależna African Investment Group S.A. zawarły umowę wielocelową linii kredytowej z Bankiem BGŻ BNP Paribas Bank Polska S.A. dotyczącą finansowania działalności bieżącej spółki zależnej w wysokości 8 000 tys. EUR. Umowa przewidywała finansowanie w okresie od 18 lutego 2014 roku do 17 lutego 2016 roku. Po zakończeniu pierwszego okresu

udostępnienia finansowania podpisano aneks do umowy wydłużającej dostępność linii kredytowej do 17 lutego 2017 roku. 19 marca 2015 roku limit kredytowy został zwiększony do kwoty 13 000 tys. EUR. Dnia 20 grudnia 2016 roku podpisana została zmiana do przedmiotowej Umowy, zwiększająca limit kredytowy do 22 000 tys. EUR oraz wydłużająca dostępność linii kredytowej do dnia 17 lutego 2019 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wykorzystanie linii kredytowej wyniosło 17 490 tys. EUR. Spółka jako współkredytobiorca jest poręczycielem spłaty kredytu spółki African Investment Group S.A. W dniu 07 lutego 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o utworzeniu rezerwy z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. w kwocie odpowiadającej wartości wykorzystanego kredytu w poszczególnych latach. W ciężar kosztów finansowych odniesiono:

- kwotę 21 273 tys. zł do roku 2016,
- kwotę 55 400 tys. zł przez wynik finansowy lat ubiegłych.

W 2016 roku kredyty zostały zdyskontowane na kwotę 28 tys. zł. W 2015 roku kwota ta wynosiła 144 tys. zł.

Pożyczki udzielone Spółce według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku:

- pożyczka udzielona z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją Elektrociepłowni II w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka została wypłacona w całości. Spłata pożyczki według harmonogramu ma nastąpić do 31 grudnia 2022 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 67 721 tys. zł,
- pożyczka udzielona z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na okres 4 lat w wysokości 2 945 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Likwidacja negatywnego oddziaływania na środowisko składowiska siarczanu żelaza (II) - Stawostadion nr 1”. Pożyczka została wypłacona w całości. Spłata pożyczki według harmonogramu przypada na 30 września 2017 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 1 104 tys. zł,
- pożyczka udzielona z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na okres 10 lat w wysokości 90 000 tys. zł z przeznaczeniem na inwestycję „Modernizacja procesu syntezy amoniaku w Zakładach Chemicznych „Police” S.A.”. Pożyczka wypłacana jest w transzach. Termin obowiązywania umowy pożyczki przypada na 20 grudnia 2023 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 85 500 tys. zł,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 104 000 tys. zł na pokrycie nakładów inwestycyjnych w Spółce, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wystąpiło zadłużenie w kwocie 54 000 tys. zł. Wypłata ostatniej transzy pożyczki w kwocie 26 000 tys. zł jest przewidywana w 2017 roku,
- pożyczka udzielona przez Grupę Azoty S.A. w dniu 14 września 2015 roku w kwocie 60 000 tys. zł na pokrycie kapitału zakładowego utworzonej spółki zależnej PDH Polska Spółka Akcyjna, zgodnie z postanowieniami umowy o finansowanie wewnątrzgrupowe z dnia 23 kwietnia 2015 roku. Pożyczka wypłacana jest w transzach. Na dzień 31 grudnia 2016 wystąpiło zadłużenie w kwocie 20 000 tys. zł. Pozostała kwota jest możliwa do wykorzystania w 2017 roku.

W latach 2015 - 2016 Spółka nie posiadała papierów dłużnych.

Zabezpieczenia kredytów i pożyczek

Zabezpieczenia kredytów zostały przedstawione w nocie 10 Rzeczowe aktywa trwałe.

Nota 22 Pozostałe zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5 335	7 339
Przypadające na:		
Długoterminowe	3 544	5 061
Krótkoterminowe	1 791	2 278
	5 335	7 339

Harmonogram spłat zobowiązań z tytułu leasingu finansowego

	Minimalne płaćności z tytułu leasingu			Minimalne płaćności z tytułu leasingu		
	Odsetki	Kapitał		Odsetki	Kapitał	
	31 grudnia 2016 roku			31 grudnia 2015 roku		
Do roku	2 439	648	1 791	2 941	663	2 278
1 do 3 lat	2 591	961	1 630	3 379	969	2 410
3 do 5 lat	573	258	315	497	216	281
Powyżej 5 lat	3 344	1 745	1 599	5 149	2 779	2 370
	8 947	3 612	5 335	11 966	4 627	7 339

Zobowiązania finansowe Spółki z tytułu leasingu finansowego obejmują:

- długoterminową umowę najmu, która zgodnie z MSR 17 spełnia definicję leasingu finansowego. Na jej podstawie Spółka użytkuje środki transportu bliskiego przez okres minimum 5 lat. Umowa najmu została zawarta w 2009 roku,
- umowy leasingu finansowego na użytkowanie samochodów osobowych o zmiennej stopie referencyjnej, których daty zakończenia przypadają na styczeń 2018 roku i marzec 2019 roku. Umowy zostały zawarte w grudniu 2015 roku i w kwietniu 2016 roku na okres 36 miesięcy,
- umowę leasingu zwrotnego spełniającego definicję leasingu finansowego, którego przedmiotem jest pamięć dyskowa HP storage. Umowa została zawarta w dniu 31 lipca 2014 roku na okres 36 miesięcy.

W okresach objętych niniejszym sprawozdaniem Spółka nie poniosła żadnych warunkowych opłat leasingowych.

Umowy leasingu nie zawierają żadnych nietypowych warunków dotyczących ograniczenia wypłaty dywidend ani zaciągania innych zobowiązań (w tym dodatkowych umów leasingowych). Wartość godziwa zobowiązań jest równa wartości bilansowej.

Nota 23 Leasing operacyjny

Umowy leasingu operacyjnego, w którym Spółka jest leasingobiorcą

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Płatne w okresie do 1 roku	3 317	3 238
Płatne w okresie od 1 roku do 5 lat	8 432	9 422
Płatne powyżej 5 lat	144 013	148 774
	155 762	161 434

Główną pozycję w leasingu operacyjnym stanowi posiadane przez Spółkę prawo wieczystego użytkowania gruntów.

Spółka ma pełne możliwości korzystania z prawa użytkowania wieczystego gruntów (w tym sprzedaż prawa), jednakże praktyczne dysponowanie tym prawem jest ograniczone z uwagi na to, że na gruntach tych usytuowany jest zakład produkcyjny, instalacje i urządzenia techniczne.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu użytkowania tych gruntów, w wartości nominalnej ustalonej w oparciu o aktualne stawki opłat za użytkowanie wieczyste, wynoszą 154 014 tys. zł.

W 2016 roku Spółka użytkowała 30 samochodów osobowych na podstawie umowy leasingu operacyjnego, zawartych w latach 2014 - 2016. Umowy są zawierane na okres 3 lat. Przyszłe minimalne opłaty leasingowe wynikające z umów leasingu operacyjnego samochodów osobowych wynoszą 1 748 tys. zł. Umowy leasingu samochodowego wygasną w latach 2017-2019.

Wartość opłat z tytułu leasingu operacyjnego rozpoznana jako koszt w okresie 2016 roku wyniosła 3 342 tys. zł.

Spółka nie występuje w umowach leasingu operacyjnego jako leasingodawca.

Nota 24 Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych, rentowych	15 243	12 964
Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	33 791	35 352
Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS dla emerytów	6 098	4 917
Pozostałe zobowiązania	5 206	6 134
	60 338	59 367
Przypadające na:		
Długoterminowe	53 350	53 903
Krótkoterminowe	6 988	5 464
	60 338	59 367

Zmiany zobowiązań z tytułu programów określonych świadczeń

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stan na początek okresu	24 015	23 215
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 078	1 073
Koszty odsetek (+)	675	656
Przeszacowanie zobowiązania z tytułu programu określonych świadczeń, wynikające z:		
- zmian szacunków demograficznych (+/-)	2 450	857
- zmian szacunków finansowych (+/-)	(316)	-
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	115	-
Wyłacone świadczenia (-)	(1 470)	(1 786)
Stan na koniec okresu	26 547	24 015

Zmiany zobowiązań z tytułu innych długoterminowych świadczeń pracowniczych

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stan na początek okresu	35 352	32 845
Koszty bieżącego zatrudnienia (+)	1 853	1 790
Koszty odsetek (+)	984	896
Zyski i straty aktuarialne rozpoznane w zysku lub stracie okresu (+/-)	4 142	3 483
Koszty przeszłego zatrudnienia (+/-)	(4 694)	-
Wyłacone świadczenia (-)	(3 846)	(3 662)
Stan na koniec okresu	33 791	35 352

Podstawowe szacunki aktuarialne

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Stopa dyskontowa	3,60%	3,00%
Przyszły wzrost przeciętnego wynagrodzenia	3,50%	3,00%

Wycena rezerw na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych dokonywana jest na półrocze i na koniec roku obrotowego przez niezależną firmę zewnętrzną posiadającą uprawnienia aktuarialne. Zmiana wyceny obciąża rachunek zysków i strat i inne całkowite dochody (koszty sprzedanych produktów, koszty ogólnego zarządu, koszty finansowe, inne całkowite dochody) w zależności od tytułu zmiany oraz funkcji pełnionych przez pracowników, których dotyczą. Wyliczenia z wykorzystaniem technik aktuarialnych oparto na założeniach Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy oraz szczegółowych informacjach dotyczących każdego pracownika. Do podstawowych czynników uwzględnionych w wyliczeniu wartości przyszłych świadczeń należą:

- baza indywidualnych danych pracownika (data urodzenia, staż pracy, znacznik pracy w warunkach szkodliwych itp.),
- przewidywana kwota podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń zgodnie z zapisami Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy,
- przewidywany wzrost podstawy wymiaru poszczególnych świadczeń do momentu nabycia praw,
- dyskonto aktuarialne.

Wykorzystane dyskonto aktuarialne oznacza iloczyn dyskonta finansowego i prawdopodobieństwa osiągnięcia wieku emerytalnego jako pracownik Spółki (w przypadku odprawy emerytalnej), prawdopodobieństwo przejścia pracownika na rentę inwalidzką (w przypadku odprawy rentowej) lub prawdopodobieństwo uzyskania praw do nagród jubileuszowych.

Kwoty rocznych odpisów obliczane są zgodnie z metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych („Projected Unit Method”).

Rezerwa na świadczenia ZFŚS po okresie zatrudnienia obejmuje rezerwę z tytułu odpisu na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych przypadający na obecnych i przyszłych emerytowanych pracowników Spółki. Za podstawę szacowania rezerwy przyjęto przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej.

Spółka na dzień 31 grudnia 2016 roku przeprowadziła aktualizację zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych. W wyniku tej aktualizacji:

- odniesiono w koszty rodzajowe (wynagrodzenia) kwotę 2 494 tys. zł,
- odniesiono w koszty finansowe (koszty odsetkowe) kwotę 1 659 tys. zł,
- ujęto w innych całkowitych dochodach (zmiana szacunków demograficznych) kwotę 2 134 tys. zł,
- wykorzystano rezerwę (wyplacone świadczenia) w kwocie 5 316 tys. zł.

Analiza wrażliwości

Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości wysokości zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych w przypadku zmiany założeń: współczynników odejść z pracy, stopy dyskonta oraz stopy wzrostu wynagrodzeń (zmiana w stosunku do standardowych założeń):

Na dzień 31 grudnia 2016 roku wpływ na zmianę stanu

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	814	326	8	127	58
Stopa dyskonta x 90%	800	446	7	126	303
Stopa wzrostu wynagrodzeń x 110%	775	432	7	122	252

Na dzień 31 grudnia 2015 roku wpływ na zmianę stanu

	Zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych	Zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych	Zobowiązania z tytułu odpraw rentowych	Zobowiązania z tytułu odpraw pośmiertnych	Zobowiązania z tytułu odpisów na ZFŚS
Współczynniki odejść z pracy x 90%	901	305	8	152	51
Stopa dyskonta x 90%	785	403	6	139	220
Stopa wzrostu wynagrodzeń x 110%	783	402	6	138	190

Nota 25 Rezerwy

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	41 763	46 238
Rezerwy na gwarancje, poręczenia	76 673	55 400
Pozostałe rezerwy	9 450	89
	127 886	101 727
Przypadające na:		
Długoterminowe	118 436	101 638
Krótkoterminowe	9 450	89
	127 886	101 727

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Rezerwa na ochronę środowiska

Rezerwa na rekultywację została utworzona na pokrycie przyszłych kosztów rekultywacji, monitoringu i ochrony wód powierzchniowych dla składowisk siarczanu żelaza i fosfogipsu. Przyjęto, że do rekultywacji składowisk fosfogipsu w części (zgodnie z Decyzją Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego) zostaną wykorzystane osady ze zbiorników ziemnych znajdujących się na terenie zakładowej oczyszczalni ścieków, co znacznie ograniczy koszty rekultywacji terenu składowiska fosfogipsu pozostałego do zrehabilitowania po zakończeniu ewakuacji fosfogipsu. Koszty ich wydobycia i transportu oszacowano na podstawie wyceny prac z nimi związanych. Koszty monitorowania i ochrony wód gruntowych oszacowano na podstawie średnich kosztów ponoszonych z ostatnich lat przy uwzględnieniu ich redukcji związanej z upływem czasu. Wartość rezerwy na rekultywację wynika z przewidywanych kosztów do poniesienia po zamknięciu składowisk z uwzględnieniem czasu, jaki upłynął od rozpoczęcia eksploatacji składowisk do dnia jej zakończenia. Na dzień 31 dzień 2016 roku wysokość rezerwy wynosi 38 247 tys. zł.

Rezerwa na czyszczenie instalacji z substancji chemicznych została utworzona na podjęcie działań w przypadku zakończenia eksploatacji poszczególnych instalacji produkcyjnych. Wartość rezerwy została oszacowana na podstawie kosztorysów sporządzonych przez poszczególne zakłady produkcyjne, osobno dla każdej linii produkcyjnej. Na dzień 31 grudnia 2016 roku wysokość rezerwy wynosi 3 516 tys. zł.

Rezerwy zostały zdyskontowane, przy czym stopa dyskontowa wzrosła o 0,2 p.p. w stosunku do 31 grudnia 2015 roku i wynosi 2,20%.

Zmiana stanu rezerw to efekt zmian szacunków poszczególnych tytułów rezerw oraz zmiany stopy dyskontowej na 31 grudnia 2016 roku, z czego:

- utworzono rezerwy w kwocie 1 901 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 1 693 tys. zł),
- rozwinięto dyskonto rezerw w wysokości 943 tys. zł,
- rozwiązano rezerwy w kwocie 7 319 tys. zł (w tym na rekultywację składowisk uwzględniającą użycie osadów ze zbiorników osadowych 7 221 tys. zł).

Rezerwy na gwarancje, poręczenia

W dniu 7 lutego 2017 roku Zarząd Spółki podjął decyzję o utworzeniu rezerwy z tytułu poręczenia kredytów udzielonych spółce African Investment Group S.A. w kwocie odpowiadającej wartości wykorzystanego kredytu w poszczególnych latach. W ciężar kosztów finansowych odniesiono:

- kwotę 21 273 tys. zł do roku 2016,
- kwotę 55 400 tys. zł przez wynik finansowy lat ubiegłych.

Przyjęte założenia do tego szacunku opisane zostały w punkcie 2.3.2 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

Pozostałe rezerwy

Na dzień 30 czerwca 2016 roku Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 9 411 tys. zł, której stan nie uległ zmianie na dzień 31 grudnia 2016 roku, na wątpliwe co do wysokości i realizacji zobowiązania za doradztwo techniczne związane z dostawami fosforytów z Senegalu.

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Rezerwa na gwarancje, poręczenia	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2016 roku	46 238	55 400	89	101 727
Zwiększenia, w tym:	3 016	21 273	9 411	33 700
Zwiększenia z tytułu utworzenia	2 073	21 273	9 411	32 757
Zwiększenia pozostałe	943	-	-	943
Zmniejszenia, w tym (-):	(7 491)	-	(50)	(7 541)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	-	-	(50)	(50)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(3 800)	-	-	(3 800)
Zmniejszenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	(3 691)	-	-	(3 691)
Stan na 31.12.2016 roku	41 763	76 673	9 450	127 886

	Rezerwa na ochronę środowiska, w tym rekultywacja	Rezerwa na gwarancje, poręczenia	Pozostałe rezerwy	Razem
Stan na 01.01.2015 roku przekształcone*	47 529	34 098	89	81 716
Zwiększenia, w tym:	1 921	21 302	-	23 223
Zwiększenia z tytułu utworzenia	999	21 302	-	22 301
Zwiększenia pozostałe	922	-	-	922
Zmniejszenia, w tym (-):	(3 212)	-	-	(3 212)
Zmniejszenia z tytułu wykorzystania	(1 373)	-	-	(1 373)
Zmniejszenia z tytułu rozwiązania	(1 839)	-	-	(1 839)
Zmniejszenia z tytułu zmiany stopy dyskontowej	-	-	-	-
Stan na 31.12.2015 roku przekształcone*	46 238	55 400	89	101 727

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 26 Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty powiązane	40 482	45 237
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług - podmioty pozostałe	209 895	219 832
Zobowiązania budżetowe oprócz podatku dochodowego	45 046	43 443
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	7 675	7 019
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty powiązane	8 001	12 251
Zobowiązania z tytułu zakupu rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych, nieruchomości inwestycyjnych - podmioty pozostałe	39 589	6 600
Zaliczki na dostawy - podmioty pozostałe	242	604
Pozostałe zobowiązania - podmioty powiązane	692	40 660
Pozostałe zobowiązania - podmioty pozostałe	11 015	3 826
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty powiązane	792	300
Rozliczenia międzyokresowe kosztów - podmioty pozostałe	71 249	89 079
Przychody przyszłych okresów - podmioty pozostałe	10	10
	434 688	468 861
Przypadające na:		
Długoterminowe	250	175
Krótkoterminowe	434 438	468 686
	434 688	468 861

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 26.1 Rozliczenia międzyokresowe kosztów

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Nagroda roczna	16 270	15 981
Niewykorzystane urlopy	3 970	3 953
Nagroda motywacyjna	7 144	6 181
Certyfikaty energii	4 062	4 692
Prawa do emisji CO ₂	33 294	53 621
Niezafakturowane koszty	1 104	271
Pozostałe	6 197	4 680
	72 041	89 379
Przypadające na:		
Krótkoterminowe	72 041	89 379
	72 041	89 379

Prawa do emisji CO₂

Na wartość praw do emisji CO₂ ujętych jako rozliczenia międzyokresowe kosztów na dzień 31 grudnia 2016 roku składa się:

- wartość zużytych praw nabytych w 2016 roku - w kwocie 11 374 tys. zł,

- wartość zużytych praw przyznanych nieodpłatnie na 2016 rok w kwocie 21 920 tys. zł.
- Wartość praw do emisji CO₂ zmniejszyła się znacząco na skutek spadku w 2016 roku cen praw przyznanych nieodpłatnie (około 35% w stosunku do 2015 roku) oraz cen praw w handlu uprawnieniami notowanymi na giełdzie EEX (około 30% w stosunku do 2015 roku).

Prawa do emisji CO₂ ujęte jako rozliczenia międzyokresowe kosztów zostaną rozliczone w korespondencji z zapasami w dacie umorzenia uprawnień do emisji w odpowiednim rejestrze.

Analiza wiekowa zobowiązań z tytułu dostaw i usług

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Nieprzeterminowane	243 590	263 199
Przeterminowane do 60 dni	6 599	1 447
Przeterminowane od 60-180 dni	5	-
Przeterminowane od 180-360 dni	183	6
Przeterminowane powyżej 360 dni	-	417
	250 377	265 069

Struktura walutowa zobowiązań

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
PLN	324 346	347 517
EUR w przeliczeniu na PLN	53 301	78 461
USD w przeliczeniu na PLN	56 379	42 244
XOF w przeliczeniu na PLN	662	639
	434 688	468 861

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Średni okres spłaty zobowiązań w 2016 roku wynosił 87 dni, natomiast w 2015 roku 69 dni.

Spółka na dzień bilansowy nalicza odsetki od zobowiązań, za które nie została obciążona (odsetki hipotetyczne) powyżej kwoty 1 tys. zł. Przedmiotowe odsetki obciążają koszty finansowe.

Nota 27 Dotacje

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Dotacje unijne	4 448	4 999
Dotacje pozostałe	10 255	11 136
	14 703	16 135
Przypadające na:		
Długoterminowe	13 402	14 812
Krótkoterminowe	1 301	1 323
	14 703	16 135

Dotacje odniesione na wynik finansowy roku 2016 dotyczyły:

- rozliczenia otrzymanych dotacji z projektów zakończonych do 2015 roku na kwotę 1 432 tys. zł ujęte w pozostałych przychodach operacyjnych,
- rozliczenia rozpoznanej dotacji z tytułu nieodpłatnie otrzymanych praw do emisji CO₂ z przydziału na 2016 rok w kwocie 21 920 tys. zł. Rozliczenie dotacji zostało ujęte jako pomniejszenie kosztu własnego sprzedaży. Równolegle, zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, koszt własny sprzedaży został powiększony o utworzone rozliczenia międzyokresowe kosztów z tytułu zużycia praw do emisji CO₂ w takiej samej kwocie.

Nota 28 Instrumenty finansowe

Nota 28.1 Zarządzanie ryzykiem kapitałowym

Spółka nie identyfikuje ograniczeń zewnętrznych w zakresie zarządzania kapitałem, z wyjątkiem standardowych wymogów dotyczących minimalnego poziomu kapitału akcyjnego określonego przez Kodeks Spółek Handlowych. Poziom minimalny kapitału akcyjnego jest przez Spółkę zachowywany.

Kapitał zapasowy zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych musi być utrzymywany do wysokości 1/3 kapitału zakładowego z przeznaczeniem wyłącznie na pokrycie ewentualnych strat finansowych. Spółka zobowiązana jest przeznaczyć na ten cel minimalnie 8% bieżącego zysku netto do czasu zgromadzenia wymaganej równoważności 1/3 kapitału zakładowego. Stan kapitału zapasowego na koniec 2016 roku wynosi 352 058 tys. zł i osiągnął wymagany poziom.

Celem Spółki w zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności Spółki do kontynuowania działalności, tak, aby możliwe było realizowanie zwrotu dla akcjonariuszy oraz korzyści dla innych interesariuszy, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu.

Spółka monitoruje zmiany w akcjonariacie, wskaźniki rentowności kapitału oraz wskaźniki relacji kapitału własnego do zobowiązań.

W celu zachowania i zapewnienia niezbędnych zmian w kapitale, Zarząd Spółki może proponować Walnemu Zgromadzeniu parametry warunkujące przyznawanie i wypłatę dywidend akcjonariuszom, zwroty zainwestowanego przez nich kapitału, emisję nowych akcji lub sprzedaż posiadanych zasobów, aby zmniejszyć istniejące i ciężące na Spółce zobowiązania.

W roku obrotowym 2016 wystąpiły w umowie kredytowej kowenanty finansowe nakładające na Spółkę obowiązek utrzymania ustalonych wartości wskaźnika długu w relacji do EBITDA. Wartości tego wskaźnika osiągnęły poziom co najmniej minimalny.

Nota 28.2 Kategorie instrumentów finansowych

Klasyfikacja instrumentów finansowych

Aktywa finansowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 189	-
Pożyczki i należności	138 038	167 526
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	39 939	57 210
	180 166	224 736
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Instrumenty pochodne	2 189	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	127 226	157 839
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	39 939	57 210
Pozostałe aktywa finansowe	10 812	9 687
	180 166	224 736

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Zobowiązania finansowe

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	611 487	588 266
Wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako:		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	213 890	208 313
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	74 913	37 189
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	317 349	335 425
Pozostałe zobowiązania finansowe	5 335	7 339
	611 487	588 266

Zyski/straty dotyczące poszczególnych kategorii (+/-)

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Zobowiązania finansowe		
Wyceniane metodą zamortyzowanego kosztu	-	(1 355)

Nota 28.3 Zarządzanie ryzykiem finansowym

Ryzyko finansowe, na które narażona jest Spółka obejmuje ryzyka kredytowe, płynności oraz rynkowe (obejmujące przede wszystkim ryzyko walutowe oraz ryzyko stopy procentowej). Ryzyka te powstają w normalnym toku działalności Spółki. Celem zarządzania ryzykiem finansowym w Spółce jest zminimalizowanie wpływu czynników rynkowych, takich jak kursy walutowe i stopy procentowe na zatwierdzone w budżecie Spółki na dany rok podstawowe parametry finansowe (wynik finansowy, wielkość przepływów pieniężnych) z wykorzystaniem hedgingu naturalnego.

Nota 28.3.1 Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z możliwością poniesienia przez Spółkę strat finansowych na skutek niewypelnienia przez klienta lub kontrahenta będącego stroną instrumentu finansowego swoich kontraktowych zobowiązań. Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług, krótkoterminowych lokat bankowych oraz środków na rachunku objętych cash poolingiem.

Poniższa tabela przedstawia maksymalną ekspozycję Spółki na ryzyko kredytowe:

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	2 189	-
Pożyczki i należności	138 038	167 526
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	39 939	57 210
	180 166	224 736

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Należności z tytułu dostaw i usług

Struktura ryzyka kredytowego należności z tytułu dostaw i usług według grup produktów w Spółce jest przedstawiona w poniższej tabeli.

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015 przekształcone*
Segment Nawozy	81 720	137 246
Segment Pigmenty	44 365	19 952
Pozostałe	384	343
	126 469	157 541

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Ryzyko kredytowe w Spółce dotyczy głównie należności z tytułu dostaw i usług.

Dotychczas podejmowane działania Spółki w zakresie ryzyka handlowego (związanego z nieotrzymaniem zapłaty na skutek niewypłacalności kontrahentów bądź przewlekłą zwłoką w wywiązaniu się ze zobowiązań płatniczych) w wyniku sprzedaży produktów z zastosowaniem odroczonej terminowości płatności ukierunkowane są na maksymalne jego ograniczenie.

Uwzględniając obowiązujące w Spółce procedury oraz zdywersyfikowany portfel klientów ocenia się, że koncentracja ryzyka kredytowego nie jest znacząca. Świadczą o tym dane o należnościach, w tym przeterminowanych.

Prawidłowość przyjętej polityki działania potwierdza również fakt, iż wobec bieżącej kontroli zarówno sytuacji ekonomicznej firm, które posiadają limity sprzedaży - jak i dostosowywania wysokości kredytów kupieckich do ich potrzeb i możliwości spłaty - odnotowane opóźnienia w płatnościach mają jedynie charakter sporadyczny.

Spółka dokonuje bieżącej oceny zdolności kredytowej odbiorców wraz z ich bieżącym monitoringiem, wykorzystując do tego raporty wywiadowni gospodarczych i rejestry dłużników, uzupełniając powyższe działania o pozyskiwanie zabezpieczeń w szerokim zakresie.

Mając na uwadze zminimalizowanie ryzyka wiążącego się ze sprzedażą na odroczonej terminowości płatności, Spółka ubezpiecza swoje należności handlowe w ramach polis ubezpieczeniowych. Polisy ograniczają ryzyko kredytowe do poziomu udziału własnego w szkodzie (5% wartości ubezpieczonych należności). Ubezpieczenie obejmuje sprzedaż w trzech walutach: PLN oraz EUR i USD (ostatnie w celu uniknięcia ryzyka kursowego przy przyznanych limitach dla kontrahentów zagranicznych). Należy zaznaczyć, iż obrót z odroczonej terminowości płatności jest z zasady w całości ubezpieczony.

Niemniej jednak należności Spółki za okres 2013-2014 z tytułu dostaw nawozów do spółki zależnej African Investment Group S.A. w Senegalii nie podlegały procedurze ubezpieczenia, gdyż stanowiło to wkalkulowany w strategię gospodarczą element ryzyka towarzyszącego procesowi wejścia Spółki na tamtejszy rynek nawozów.

Polisy ubezpieczeniowe zapewniają bieżący monitoring sytuacji finansowej kontrahentów oraz ich windykację w uzasadnionych przypadkach, natomiast z chwilą faktycznej lub prawnej niewypłacalności kontrahenta wypłatę odszkodowania w wysokości 95% kwoty należności objętych ubezpieczeniem.

Należności z tytułu dostaw i usług Spółki, które są zabezpieczane akredytywami, gwarancjami bankowymi w pełnej wysokości pozostają wyłączone z ubezpieczenia.

Kontrahenci, w stosunku do których Spółka nie posiada pozytywnej historii współpracy lub wobec których sprzedaż produktów Spółki występuje sporadycznie, a nie jest możliwe uzyskanie dla nich ubezpieczonego limitu kredytu kupieckiego, dokonują zakupów w formie przedpłaty. Natomiast limit kredytu kupieckiego jest przyznawany odbiorcom w pierwszej kolejności na podstawie decyzji towarzystwa ubezpieczeniowego oraz, uzupełniająco, w oparciu o pozytywną historię współpracy i zdolność kredytową określaną na podstawie sprawozdań finansowych, historii płatniczej klienta, złożonych zabezpieczeń i raportów wywiadowni gospodarczej.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe zdefiniowana jest jako całość nierozliczonych należności, które są na bieżąco monitorowane przez wewnętrzne służby finansowe Spółki (indywidualnie w stosunku do każdego kontrahenta), a w przypadku należności objętych ubezpieczeniem, równocześnie przez analityków ryzyka kredytowego towarzystwa ubezpieczeniowego.

Okolo 60% salda należności z tytułu dostaw i usług Spółki dotyczy odbiorców krajowych, natomiast pozostałe 40% klientów mających siedzibę poza Polską.

Przeterminowane należności z tytułu dostaw i usług, które nie utraciły wartości

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Przeterminowane do 60 dni	2 962	11 074
Przeterminowane od 60-180 dni	76	25
Przeterminowane od 180-360 dni	1	370
Przeterminowane powyżej 360 dni	9	7
	3 048	11 476

Zmianę stanu odpisów aktualizujących należności przedstawia nota 17 Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe.

Środki pieniężne i lokaty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są lokowane w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności finansowej, których współczynniki wypłacalności są utrzymywane na bezpiecznym poziomie.

Nota 28.3.2 Ryzyko płynności

Spółka identyfikuje i zarządza ryzykiem płynności finansowej, rozumianej jako zdolność do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Istotny udział zewnętrznych źródeł finansowania (kredyty, pożyczki, kredyt kupiecki) określa ekspozycję Spółki na to ryzyko. Wynika ono przede wszystkim z możliwości ograniczenia dostępu do rynków finansowych, co może uwidocznić się brakami w zakresie bieżącego pozyskiwania nowego finansowania lub refinansowania już istniejących. Ryzyko to uzależnione jest w przeważającej mierze od oceny przez instytucje finansowe zdolności kredytowej Spółki, warunków rynkowych długu oraz skłonności do ryzyka.

Spółka prowadzi aktywną politykę zarządzania strumieniami przepływów finansowych, tj. zobowiązaniami i należnościami stosując politykę kredytu kupieckiego, przedpłat przy rozliczaniu transakcji sprzedażowych oraz wydłużając terminy płatności w transakcjach zakupowych. Dnia 20 września 2016 roku Spółka podpisała umowę cash pooling'u rzeczywistego. Umowa zapewnia możliwość korzystania, przez spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., z globalnego limitu płynności Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. w ramach dodatnich i ujemnych sald na rachunkach bieżących. Umożliwia również optymalizację przychodów i kosztów odsetkowych.

31 grudnia 2016

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	611 487	634 349	392 871	204 318	37 160
kredyty i pożyczki	288 803	309 911	74 941	201 154	33 816
leasing	5 335	8 947	2 439	3 164	3 344
pozostałe zobowiązania	317 349	315 491	315 491	-	-

31 grudnia 2015

	Wartość bilansowa	zakontraktowane przepływy			
		Razem	Do 1 roku	1 do 5 lat	Powyżej 5 lat
Wycena metodą zamortyzowanego kosztu, w tym:	588 266	624 403	384 254	187 080	53 069
kredyty i pożyczki	245 502	277 012	45 888	183 204	47 920
leasing	7 339	11 966	2 941	3 876	5 149
pozostałe zobowiązania	335 425	335 425	335 425	-	-

Przepływy pieniężne wynikające z umów zostały ustalone w oparciu o stopy procentowe obowiązujące odpowiednio na dzień 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku.

Nota 28.3.3 Ryzyko rynkowe

Ryzyko stopy procentowej

Ekspozycja Spółki na zmiany stóp procentowych dotyczy głównie środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, aktywów finansowych, jak również pożyczek i kredytów bankowych oraz leasingu opartych na zmiennej stopie procentowej bazującej na WIBOR + marża oraz odpowiednio EURIBOR + marża w przypadku kredytów w EURO i LIBOR + marża w przypadku kredytu w USD. Spółka nie zabezpiecza ryzyka zmian stopy procentowej.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności (maksymalną ekspozycję) Spółka na ryzyko zmiany stóp procentowych poprzez prezentację instrumentów finansowych w podziale według zmiennych i stałych stóp procentowych:

	Wartość bieżąca 31.12.2016	Wartość bieżąca 31.12.2015
Instrumenty o stałej stopie procentowej		
Zobowiązania finansowe (-)	(1 104)	(2 798)
	(1 104)	(2 798)
Instrumenty o zmiennej stopie procentowej		
Aktywa finansowe	50 751	66 897
Zobowiązania finansowe (-)	(293 034)	(250 043)
	(242 283)	(183 146)

Działania dotyczące ograniczenia ryzyka zmian stóp procentowych obejmują bieżące monitorowanie sytuacji na rynku pieniężnym. Znaczna część kredytu bankowego Spółki objęta była usługą cash pooling wirtualnego, która w październiku 2016 roku została zastąpiona usługą cash pooling rzeczywistego i oprocentowana wg stopy WIBOR 1M. Nadwyżki środków pieniężnych lokowane są w formie depozytów overnight (O/N) - jednodniowe depozyty na podstawie odrębnych umów o otwieranie depozytów automatycznych. W okresie objętym sprawozdaniem stopy referencyjne NBP nie podlegały zmianom, w związku z czym stopa bazowa oprocentowania kredytów, czyli stawka WIBOR 1M, pozostawała praktycznie na niezmiennym poziomie.

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych o zmiennej stopie procentowej na zmianę rynkowych stóp procentowych. W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby zwiększenie i zmniejszenie stopy procentowej o 100 bp na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody). Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. kursy wymiany walut pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	zwiększenia	zmniejszenia	zwiększenia	zmniejszenia
	100bp	100bp	100bp	100bp
31 grudnia 2016	(2 423)	2 423	-	-
31 grudnia 2015	(1 831)	1 831	-	-

Ryzyko kursowe

Z uwagi na generowanie przez Spółkę istotnego wolumenu transakcji handlowych denominowanych w walutach obcych wszystkie zmiany kursu złotego względem walut obcych mogą wpłynąć na osiągnięte wyniki finansowe.

Spółka nie wykorzystywała i aktualnie nie posiada otwartych kontraktów zabezpieczających. Zabezpieczenie ekspozycji walutowej odbywa się poprzez stosowanie hedgingu naturalnego, tj. równoważenia wpływów i wydatków denominowanych w tej samej walucie, będącej wynikiem

operacji zakupu kluczowych surowców do produkcji, przy jednoczesnej sprzedaży produktów na eksport. Dodatkowo wykorzystywany jest fakt równoczesnego generowania nadwyżki denominowanej w jednej walucie (długa pozycja walutowa) do pokrycia niedoboru w drugiej walucie (krótkiej pozycji walutowej). W tym celu Spółka dokonuje transakcji spotowych na EUR/USD.

Poniższa tabela przedstawia profil podatności Spółki na dzień bilansowy na ryzyko zmiany kursów walutowych poprzez prezentację instrumentów finansowych (bez instrumentów pochodnych) w walucie wraz z ich podziałem, według których są one denominowane.

Ekspozycja bilansowa na ryzyko kursowe:

31 grudnia 2016 roku	EUR	USD	XOF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	11 853	1 444	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(12 048)	(13 490)	(99 000)
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	7 097	1 761	-
Terminowe kontrakty walutowe	495	-	-
	7 397	(10 285)	(99 000)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	1 527	(2 149)	(33)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(1 527)	2 149	33
31 grudnia 2015 roku przekształcone*	EUR	USD	XOF
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (w walucie transakcji)	14 125	2 104	10
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe (-) (w walucie transakcji)	(18 412)	(10 829)	(99 000)
Środki pieniężne w walutach obcych (w walucie transakcji)	885	8 740	-
Terminowe kontrakty walutowe	-	-	-
	(3 402)	15	(98 990)
Wpływ wzrostu waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	(725)	3	(32)
Wpływ spadku waluty o 5% na rachunek zysków i strat (w tys. PLN)	725	(3)	32

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Spółka przeprowadziła analizę wrażliwości instrumentów finansowych denominowanych w walutach obcych na zmianę kursów tych walut.

W poniższej tabeli zaprezentowano wpływ, jaki miałyby wzmocnienie lub osłabienie złotego na dzień bilansowy o 5% w stosunku do wszystkich walut na wynik finansowy oraz kapitał własny (inne całkowite dochody) związany z wyceną tych instrumentów. Analiza została przeprowadzona przy założeniu, że wszystkie inne zmienne jak np. stopy procentowe pozostają niezmiennione.

Analiza wrażliwości (+/-):

	Rachunek zysków i strat		Inne całkowite dochody	
	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%	wzrost kursów walut obcych 5%	spadek kursów walut obcych 5%
31 grudnia 2016	(655)	655	-	-
31 grudnia 2015	(754)	754	-	-

Nota 28.4 Wartość godziwa instrumentów finansowych

Poniżej przedstawiono szczegóły dotyczące wartości godziwych instrumentów finansowych, dla których jest możliwe ich oszacowanie:

- środki pieniężne i ich ekwiwalenty, krótkoterminowe depozyty bankowe oraz krótkoterminowe kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na szybką zapadalność tych instrumentów,
- należności handlowe, pozostałe należności, zobowiązania handlowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich krótkoterminowy charakter,
- długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest zbliżona do ich wartości godziwej z uwagi na ich charakter oprocentowania,
- instrumenty pochodne. Wartość bilansowa wyżej wymienionych instrumentów jest równa ich wartości godziwej.

Wartość godziwa instrumentów finansowych Spółki wycenianych w wartości godziwej w podziale na poziomy klasyfikacji kształtowała się następująco:

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

31 grudnia 2016 roku

Poziomy klasyfikacji

Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂

	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO ₂	-	2 189	-

31 grudnia 2015 roku

Poziomy klasyfikacji

Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO₂

	Poziom I	Poziom II	Poziom III
Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO ₂	-	-	-

Przyjęta w tabeli hierarchia wartości godziwej jest następująca:

Poziom 1 - cena notowana na aktywnym rynku dla tych samych składników aktywów lub zobowiązań, Poziom 2 - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe inne niż notowane ceny poziomu 1, które są pośrednio lub bezpośrednio możliwe do zaobserwowania lub ustalenia na podstawie danych rynkowych,

Poziom 3 - wartości ustalone w oparciu o dane wejściowe, które nie opierają się na danych rynkowych możliwych do zaobserwowania.

Nota 28.5 Instrumenty pochodne

	Wartość nominalna w tys. EUR	Aktywa finansowe w tys. zł	Wartość nominalna w tys. EUR	Aktywa finansowe w tys. zł
	Stan na dzień 31.12.2016 roku		Stan na dzień 31.12.2015 roku	
Kontrakty na zakup uprawnień do emisji CO ₂	1 216	2 189	-	-
Instrumenty pochodne razem, w tym:	1 216	2 189	-	-
Krótkoterminowe	1 216	2 189	-	-

Instrumenty pochodne na prawa do emisji

Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka posiadała otwarte kontrakty terminowe futures na zakup praw do emisji CO₂ w ilości 260 tys. jednostek EUA o łącznej wartości 1 216 tys. EUR. Terminami zapadalności kontraktów są grudzień 2017 roku i grudzień 2018 roku. Transakcje są zawierane z brokerem operującym na rynku uprawnień do emisji CO₂. Kontrakty terminowe futures na prawa do emisji CO₂ zawierane są zgodnie z krótką pozycją Spółki (niedobór uprawnień do emisji gazów cieplarnianych typu EUA) i mają na celu ograniczenie wpływu zmienności ceny rynkowej uprawnień na wynik finansowy Spółki.

Nota 29 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje

Na dzień 31 grudnia 2016 roku w Spółce nie wystąpiły zobowiązania warunkowe oraz aktywa warunkowe, które zostały rozpoznane jako zobowiązania i aktywa warunkowe do prezentacji.

Udzielone przez Spółkę poręczenia na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Poręczenie spłaty kredytu konsorcjum banków	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu odnawialnego	PLN	23.04.2015 r.	nd	600 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (KRB)	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytu w rachunku bieżącym	PLN	20.09.2016 r. (aneks)	nd	124 000
Poręczenie spłaty kredytu w PKO BP (LKW)	Grupa Azoty S.A.	Umowa limitu kredytowego wielocelowego	PLN	20.09.2016 r. (aneks)	nd	96 000
Poręczenie spłaty kredytu W EBI	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytowa	PLN	28.05.2015 r.	nd	220 000
Poręczenie spłaty kredytu W EBOiR	Grupa Azoty S.A.	Umowa kredytowa	PLN	28.05.2015 r.	nd	60 000
						1 100 000

Gwarancje wystawione Spółce w ramach limitów kredytowych w bankach na dzień 31 grudnia 2016 roku:

Typ/ wystawca	Dla	Tytuł	Waluta	Data wystawienia	Kwota w walucie	Kwota w tys. zł
Gwarancja bankowa PKO BP S.A.	PGE S.A.	Gwarancja dobrego wykonania umowy w przetargu nieograniczonym	PLN	08.03.2016 r.	nd	316
Gwarancja bankowa PKO BP S.A.	IZBA CELNA W SZCZECINIE	Gwarancja zapłaty długu celnego	PLN	18.03.2016 r. (aneks)	nd	4 000
Gwarancja bankowa PKO BP S.A.	PSE S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania energii elektrycznej	PLN	15.11.2016 r. (aneks)	nd	800
Gwarancja bankowa PKO BP S.A.	PSE S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania paliwa gazowego	PLN	15.12.2016 r.	nd	300
Gwarancja bankowa PKO BP S.A.	GAZ-SYSTEM S.A.	Gwarancja zapłaty do umowy przesyłania paliwa gazowego	PLN	01.12.2016 r.	nd	4 301
Akredytywa standyby PKO BP S.A.	MARSULEX (MET)	Zabezpieczenie zapłaty do kontraktu (instalacja oczyszczania spalin Elektrociepłowni EC-II)	USD	28.12.2016 r. (aneks)	1 300	5 433
						15 150

Gwarancje otrzymane przez Spółkę na dzień bilansowy wynoszą 247 581 tys. zł.

Nota 30 Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje handlowe

	Przychody ze sprzedaży	Należności	Zakupy	Zobowiązania
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	104 949	12 066	67 441	10 436
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	10 378	1 951	246 560	38 174
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	31 725	648	618	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	-	-	1 029	565
	147 052	14 665	315 648	49 175
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku przekształcone**				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	160 398	22 353	72 759	5 983
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	6 292	30 739	270 756	91 462
Podmioty powiązane Grupa Azoty PUŁAWY S.A.	31 723	795	1 198	-
Podmioty powiązane Grupa Azoty PKCh Sp. z o.o.	16	-	2 068	703
	198 429	53 887	346 781	98 148

** Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Pozostałe transakcje

	Pozostałe przychody	Pozostałe koszty	Przychody finansowe (bez dywidend)	Koszty finansowe
Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	-	48	1 104	3 757
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	50 090	5 632	2 147	1 758
	50 090	5 680	3 251	5 515
Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku				
Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.*	-	63	789	1 227
Podmioty powiązane Grupa Azoty POLICE S.A.	3 036	10	296	-
	3 036	73	1 085	1 227

* W wyszczególnionej pozycji „Podmioty powiązane Grupa Azoty S.A.” prezentowane są następujące Spółki: Grupa Azoty S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe „Puławy” S.A., Grupa Azoty Zakłady

Azotowe Kędzierzyn S.A., Grupa Azoty Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki „Siarkopol” S.A., Grupa Azoty Polskie Konsorcjum Chemiczne Sp. z o.o. oraz pozostałe podmioty bezpośrednio powiązane ze Spółką Grupa Azoty S.A.

Pozostałe transakcje z podmiotami powiązаныmi z zakresu przychodów finansowych dotyczyły głównie otrzymanych dywidend:

- w 2016 roku w kwocie 10 808 tys. zł,
- w 2015 roku w kwocie 11 035 tys. zł.

W dniu 20 września 2016 roku spółka Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A., wraz z Grupą Azoty S.A. i wybranymi spółkami wchodzącymi w skład Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. (jako kredytobiorcy), podpisała z bankiem PKO BP S.A. aneks do umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 1 października 2010 roku, w ramach którego zwiększono kwotę limitu kredytu oraz wydłużono okres udzielonego limitu do 30 września 2019 roku. Umowa została powiązana, od 1 października 2016 roku, ze strukturą cash poolingu rzeczywistego w banku PKO BP S.A., która zastąpiła wypowiedzianą z dniem 1 października 2016 roku umowę cash poolingu wirtualnego w tym banku i obok dotychczasowej optymalizacji przychodów i kosztów odsetkowych zapewniła dodatkową możliwość korzystania przez spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. z globalnego limitu płynności Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A., w ramach występujących równocześnie w finansowaniu dodatnich i ujemnych sald na rachunkach bieżących spółek z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. Jednostka Dominująca Grupa Azoty S.A. działa w ramach umowy cash poolingu jedynie jako agent dokonujący rozliczeń z bankiem. Limit udzielony przez bank PKO BP S.A., pozostaje w dyspozycji poszczególnych kredytobiorców w podziale na części ustalone przez Grupę Azoty S.A. (sublimity). Na dzień 31 grudnia 2016 roku sublimit dla spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. wynosił 110 500 tys. zł. Wysokość sublimitów każdorazowo wynika z dyspozycji alokacji złożonej do banku PKO BP S.A. przez Grupę Azoty S.A. Na wniosek Grupy Azoty S.A., wysokość sublimitu może ulegać zmianom w całym okresie kredytowania, z zastrzeżeniem, że łączna suma przyznanych sublimitów wykorzystana łącznie przez Grupę Azoty S.A. i spółki z Grupy Kapitałowej Grupa Azoty S.A. nie przekroczy kwoty limitu. W systemie cash poolingu rzeczywistego nie występują transakcje między spółką Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. a jej spółkami zależnymi. Zabezpieczeniem wiarygodności banku PKO BP S.A. wynikającymi z powyższej umowy są poręczenia udzielone na podstawie umowy poręczenia zawartej w dniu 20 września 2016 roku pomiędzy bankiem PKO BP S.A. a Grupą Azoty S.A. oraz jej spółkami zależnymi, których stan na dzień 31 grudnia 2016 roku wykazano w nocie 29 Zobowiązania warunkowe, aktywa warunkowe oraz poręczenia i gwarancje.

Umowa kredytu zawarta jest do dnia 30 września 2019 roku. Według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku w ramach powyżej opisanej umowy wystąpiło zadłużenie w kwocie 60 506 tys. zł. Zadłużenie o wartości 35 000 tys. zł wykazywane jest jako długoterminowe, gdyż przeznaczone jest na finansowanie długoterminowe inwestycji Spółki w rzeczowe aktywa trwałe, natomiast o wartości 25 506 tys. zł jako krótkoterminowe, dotyczące finansowania bieżącej działalności Spółki.

Kredyty, pożyczki udzielone Spółce przez podmioty powiązane

Pożyczki udzielone Spółce przez podmioty powiązane przedstawiono w nocie 21 Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek.

Kredyty, pożyczki udzielone podmiotom powiązanym

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Pożyczki	10 812	9 687

Pożyczki udzielone podmiotom powiązanym przedstawiono w nocie 14.3 Pozostałe aktywa finansowe.

Wynagrodzenia członków Zarządu z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Spółce

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Świadczenia krótkoterminowe	2 879	3 848
Świadczenia po okresie zatrudnienia	161	19
Inne świadczenia długoterminowe	65	65
Świadczenia w związku z przerwaniem zatrudnienia*	2 404	-
	5 509	3 932

* W pozycji zaprezentowano wynagrodzenia byłych członków Zarządu w okresie od dnia zaprzestania pełnienia funkcji członka Zarządu do dnia rozwiązania umowy o pracę z tego powodu, odprawy z tytułu rozwiązania umowy o pracę oraz wynagrodzenie z tytułu zakazu konkurencji.

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej z tytułu i za okres pełnienia funkcji w Spółce

	za okres od 01.01.2016 do 31.12.2016	za okres od 01.01.2015 do 31.12.2015
Świadczenia krótkoterminowe	394	296

Transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej

W dniu 12 września 2016 roku spółka Kancelaria Radców Prawnych Licht & Przeworska s.c., której współnikiem jest Sekretarz Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. Pani Bożena Licht, zawarła umowę na świadczenie usług prawnych na rzecz spółki zależnej PDH Polska S.A. W okresie 4 miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku wystąpiły transakcje pomiędzy stronami Umowy w kwocie 40 tys. zł.

W okresie 12 miesięcy zakończonym 31 grudnia 2016 roku nie zawarto z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej spółki Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. innych umów zobowiązujących do świadczenia na rzecz Jednostki.

Zasady premiowania członków Zarządu

Na mocy uchwały Rady Nadzorczej z dnia 9 września 2015 roku (z późniejszymi zmianami) został przyjęty Regulamin nagrody rocznej dla Członków Zarządu Grupy Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A.

Główne założenia Regulaminu nagrody rocznej to:

- nagroda roczna liczona jest w oparciu o poziom realizacji celów solidarnościowych i celów indywidualnych,
- cele solidarnościowe są celami ilościowymi i stanowią 50% wartości celów ogółem,
- cele indywidualne stanowią 50% wartości celów ogółem,
- łączna nagroda roczna jest sumą realizacji poszczególnych celów, w przypadku nie wykonania lub niepełnego wykonania chociażby jednego z celów wysokość nagrody jest uzależniona od stopnia ich realizacji.

Cele solidarnościowe dotyczą mierzalnych parametrów finansowych rozliczanych w stosunku do planu rzeczowo-finansowego na dany rok obrotowy i są wspólne dla wszystkich Członków Zarządu.

Cele indywidualne polegają na postawieniu przez Radę Nadzorczą każdemu z Członków Zarządu indywidualnych zadań do wykonania w trakcie danego roku obrotowego. Rada Nadzorcza wyznacza każdemu z Członków Zarządu od trzech do pięciu indywidualnych celów.

Wysokość nagrody rocznej Członka Zarządu jest uzależniona od stopnia realizacji celów solidarnościowych i indywidualnych zgodnie z Kartą Celów zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą.

Pożyczki

W 2016 i 2015 roku Spółka nie udzielała pożyczek członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

Transakcje z Właścicielami

W 2016 i 2015 roku Spółka nie zawierała transakcji z Właścicielami.

Transakcje z podmiotami powiązаныmi przez Skarb Państwa

Stan na dzień 31 grudnia 2016 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	284 047	zakup gazu ziemnego i siarki
Kompania Węglowa S.A.	7 228	zakup węgla kamiennego
PKP Cargo S.A.	3 515	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	14 821	zakup siarki
Grupa Tauron	6 357	zakup energii elektrycznej
PGE S.A.	22 268	zakup energii elektrycznej
PSE Operator S.A.	13 851	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	12 376	zakup siarki
Enea S.A.	8 581	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	72	zakup usług maklerskich
PZU S.A.	-	zakup ubezpieczeń
KGHM Polska Miedź S.A.	15 156	zakup kwasu siarkowego
Polska Grupa Górnicza	19 766	zakup węgla kamiennego
Węglokoks Sp. z o.o.	1 645	zakup węgla kamiennego
Katowicki Holding Węglowy S.A.	20 988	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	2 788	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	466	zakup energii elektrycznej
	433 925	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2016 roku wyniosła 3 452 tys. zł.

Stan na dzień 31 grudnia 2015 roku

Nazwa podmiotu	Wartość	Treść operacji
PGNIG S.A.	398 889	zakup gazu ziemnego i siarki
Kompania Węglowa S.A.	52 064	zakup węgla
PKP Cargo S.A.	10 501	zakup usług transportowych
PKN Orlen S.A.	20 971	zakup siarki
Grupa Tauron	13 807	zakup energii elektrycznej
PGE S.A.	9 487	zakup energii elektrycznej
PSE Operator S.A.	11 976	zakup energii elektrycznej
Grupa Lotos S.A.	14 236	zakup siarki
Enea S.A.	3 328	zakup energii elektrycznej
PKO BP S.A.	78	zakup usług maklerskich
PZU S.A.	7 843	zakup ubezpieczeń
KGHM Polska Miedź S.A.	16 813	zakup kwasu siarkowego
Polska Grupa Górnicza	-	
Węglokoks Sp. z o.o.	-	
Katowicki Holding Węglowy S.A.	1 044	zakup węgla kamiennego
Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.	13 964	zakup węgla kamiennego
Enea Operator Sp. z o.o.	707	zakup energii elektrycznej
	575 708	

Wartość sprzedaży łącznie do wszystkich wymienionych w powyższej tabeli jednostek powiązanych przez Skarb Państwa w ciągu 2015 roku wyniosła 5 418 tys. zł.

Nota 31 Zobowiązania inwestycyjne

Szacowana wartość zobowiązań inwestycyjnych Spółki

	na dzień 31.12.2016	na dzień 31.12.2015
Węzeł oczyszczania spalin wraz z modernizacją ECII	49 485	19 758
Modernizacja turbozespołu TUP-12 (TG1) oraz urządzeń pomocniczych turbozespołu	12 710	-
Zmiana technologii produkcji kwasu fosforowego DA-HF	7 179	17 934
Modernizacja procesu syntezy amoniaku	5 880	45 161
Rozwój Logistyki Z.Ch. "POLICE" S.A. - II etap	4 039	15 545
Przebudowa magazynu surowca ob. 200	3 596	-
Wyposażenie stacji transformatorowo-rozdzielczej 6/0,4 kV wraz z placami i drogami dojazdowymi	3 457	-
Modernizacja układu absorpcyjnego 20F-125	2 566	2 647
Modernizacja i rozbudowa istniejących instalacji i systemów bezpieczeństwa pożarowego, technicznego oraz ciągłości produkcji i ich integrację w ramach istniejącego systemu zarządzania bezpieczeństwem SZB - moduł 3 - integracja systemów bezpieczeństwa technicznego i ciągłości produkcji - detekcja liniowa i punktowa	1 922	-
Przygotowanie inwestycji	1 378	-
Modernizacja i rozbudowa istniejących instalacji i systemów bezpieczeństwa pożarowego, technicznego oraz ciągłości produkcji i ich integrację w ramach istniejącego systemu zarządzania bezpieczeństwem SZB - moduł 2 - integracja systemów bezpieczeństwa pożarowego ZSP	1 349	-
Modernizacja i rozbudowa istniejących instalacji i systemów bezpieczeństwa pożarowego, technicznego oraz ciągłości produkcji i ich integrację w ramach istniejącego systemu zarządzania bezpieczeństwem SZB - moduł 1”	1 281	-
Budowa budynku zaplecza socjalno-sanitarnego dla pracowników Wydziału Oczyszczalni Ścieków	1 247	-
Modernizacja zespołów pompowych wody zasilającej w EC 1	1 070	-
Budowa parkingu dla samochodów klientów przy bramie nr 3	-	4 348
Monitoring parametrów fizykochemicznych cieczy przy instalacjach produkcyjnych - opomiarowanie on-line	-	2 812
Modernizacja drogi betonowej A1 i A2	-	2 167
Modernizacja systemów sygnalizacji włamania i napadu SSWiN oraz nadzoru wizyjnego CCTV	-	1 938
Modernizacja systemów bezpieczeństwa	-	1 937
Modernizacja dystrybucji gazów pokalcyacyjnych	-	1 587
Pozostałe	6 412	3 128
	103 571	118 962

Nota 32 Umowy o roboty budowlane

W Spółce zarówno na dzień 31 grudnia 2016 roku jak i na dzień 31 grudnia 2015 roku nie występowały takie umowy.

Nota 33 Sprawozdanie finansowe w podziale na rodzaje działalności zgodnie z art. 44 Prawa energetycznego

W celu spełnienia wymogów artykułu 44 pkt. 2 ustawy Prawo Energetyczne Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” S.A. sporządza sprawozdanie finansowe zawierające rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności.

Spółka prowadzi działalność w następujących obszarach wymagających wyodrębnienia zgodnie z wymogami art. 44 Ustawy Prawo Energetyczne:

- dystrybucja energii elektrycznej - nr koncesji PEE/155/580/U/1/2/99/RG z późniejszymi zmianami wydanej w dniu 18 maja 1999 roku do dnia 31 grudnia 2025 roku,
- obrót paliwami gazowymi - nr koncesji OPG/272/580/W/DRG/2014/KL wydanej w dniu 17 września 2014 roku do dnia 20 września 2024 roku.

Sprawozdanie finansowe regulacyjne sporządzono przy zastosowaniu zasad rachunkowości oraz przy zastosowaniu zasad alokacji przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań dla działalności określonej w art. 44 ustawy Prawo Energetyczne. W przypadku Spółki jest to przesył i dystrybucja energii elektrycznej oraz obrót paliwami gazowymi (dalej zwana: prezentowana działalność energetyczna).

Prezentacja przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań prezentowanej działalności energetycznej dotyczy zrealizowanej w niej sprzedaży wobec klientów zewnętrznych. Pozostała część przychodów, kosztów, aktywów i zobowiązań prezentowanej działalności energetycznej ujmowane jest jako element działalności pozostałej.

Klucz podziału - klucz zastosowany do przypisania aktywów i zobowiązań oraz kosztów i przychodów związanych ze sprzedażą wobec klientów zewnętrznych dla przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej wyliczony jako: ilość sprzedana energii do sumy ilości energii elektrycznej zakupionej i wytworzonej (dane w MWh).

Zasady sporządzania rachunku zysków i strat w podziale na rodzaje działalności

Przychody ze sprzedaży zewnętrznej związane z prezentowaną działalnością energetyczną zostały wyodrębnione w sposób bezpośredni.

Koszty własne sprzedaży związane z prezentowaną działalnością energetyczną zostały wyodrębnione w następujący sposób:

- dla działalności przesyłu i dystrybucji energii elektrycznej: bezpośrednio ze zleceń produkcyjnych,
- dla działalności obrotu paliwami gazowymi: bezpośrednio dla indeksów materiałowych gazu ziemnego oraz zleceń produkcyjnych.

Koszty sprzedaży związane są z pozostałą działalnością Spółki. Koszty ogólnego zarządu dla prezentowanej działalności przypisano proporcjonalnie do przychodów ze sprzedaży. Pozostała część kosztów zarządu dotyczy pozostałej działalności.

Pozostałe przychody i koszty operacyjne, których nie można zidentyfikować i przypisać bezpośrednio do prezentowanej działalności energetycznej rozdzielono według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem klucza podziału.

Przychody finansowe związane z odsetkami od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana. Pozostałe przychody finansowe są związane z pozostałą działalnością.

Koszty finansowe wyodrębniono w sposób bezpośredni do poszczególnych rodzajów działalności. Koszty finansowe związane z odsetkami od kredytów, których nie można bezpośrednio przypisać do poszczególnych rodzajów działalności, odsetki od zobowiązań budżetowych oraz nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi od środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Odsetki od zobowiązań pracowniczych podzielone zostały według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem klucza podziału, którym były wynagrodzenia wraz z narzutami pracowników zatrudnionych w poszczególnych rodzajach działalności. W przypadku prezentowanej działalności energetycznej z zastosowaniem klucza podziału.

Podatek dochodowy nie jest przypisywany do żadnego rodzaju działalności i jest prezentowany jako pozycja nieprzypisana.

Zasady sporządzania sprawozdania z sytuacji finansowej w podziale na rodzaje działalności

Rzeczowe aktywa trwałe rozdzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK), a nakłady na nie według projektów inwestycyjnych, z zastosowaniem klucza podziału dla prezentowanej działalności energetycznej.

Nieruchomości inwestycyjne związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Wartości niematerialne rozdzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według struktury miejsc powstawania kosztów (MPK) z zastosowaniem kluczy podziału dla prezentowanej działalności energetycznej.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zapasy, prawa majątkowe, pochodne instrumenty finansowe oraz pozostałe aktywa finansowe w całości są związane z pozostałą działalnością Spółki.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Możliwe do przypisania pozostałe aktywa ujęto w prezentowanej działalności energetycznej z uwzględnieniem klucza podziału. Pozostałe pozycje pozostałych aktywów związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Kapitał własny nie jest przypisywany do żadnego rodzaju działalności i jest prezentowany jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek podzielono w następujący sposób:

- pożyczki, które można przypisać do konkretnego rodzaju działalności Spółki są prezentowane w ramach danej działalności lub pozostałej działalności,
- zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczki nie przypisywane do żadnego rodzaju działalności są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego nie są przypisywane do żadnego rodzaju działalności i są prezentowane jako pozycja nieprzypisana.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług podzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według dostawców i rodzaju nabywanych dostaw i usług, z zastosowaniem klucza podziału przyjętego dla prezentowanej działalności energetycznej.

Rozliczenia międzyokresowe z tytułu rezerw na premie, nagrody i niewykorzystane urlopy podzielono pomiędzy poszczególne rodzaje działalności według miejsc powstawania kosztów (MPK), z zastosowaniem klucza podziału przyjętego dla prezentowanej działalności energetycznej.

Zobowiązania budżetowe z wyjątkiem zobowiązań budżetowych związanych z wynagrodzeniami nie są przypisane do żadnego rodzaju działalności.

Pozostałe zobowiązania, rezerwy, przychody przyszłych okresów, dotacje oraz pozostałe zobowiązania finansowe związane są z pozostałą działalnością Spółki.

Rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności za rok kończący się 31 grudnia 2016 roku

	Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	1 126	4 378	2 379 590	-	2 385 094
Koszt własny sprzedaży	(849)	(4 789)	(1 993 964)	-	(1 999 602)
Zysk / (Strata) brutto ze sprzedaży	277	(411)	385 626	-	385 492
Koszty sprzedaży	-	-	(117 173)	-	(117 173)
Koszty ogólnego zarządu	(70)	-	(148 843)	-	(148 913)
Pozostałe przychody operacyjne	5	-	22 268	-	22 273
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	-	(28 680)	-	(28 682)
Zysk / (Strata) na działalności operacyjnej	210	(411)	113 198	-	112 997
Przychody finansowe	-	-	14 958	85	15 043
Koszty finansowe	(2)	-	(39 268)	(3 226)	(42 496)
Przychody / (Koszty) finansowe netto	(2)	-	(24 311)	(3 141)	(27 453)
Zysk / (Strata) przed opodatkowaniem	208	(411)	88 887	(3 141)	85 544
Podatek dochodowy	-	-	-	(21 561)	(21 561)
Zysk / (Strata) netto	208	(411)	88 887	(24 702)	63 983

Rachunek zysków i strat w podziale na poszczególne rodzaje działalności za rok kończący się 31 grudnia 2015 roku przekształcone*

	Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Przychody ze sprzedaży	1 147	-	2 718 126	-	2 719 273
Koszt własny sprzedaży	(858)	-	(2 251 559)	-	(2 252 417)
Zysk brutto ze sprzedaży	289	-	466 567	-	466 856
Koszty sprzedaży	-	-	(118 752)	-	(118 752)
Koszty ogólnego zarządu	(66)	-	(156 632)	-	(156 698)
Pozostałe przychody operacyjne	2	-	9 538	-	9 540
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	-	(8 524)	-	(8 526)
Zysk na działalności operacyjnej	223	-	192 197	-	192 420
Przychody finansowe	-	-	12 563	56	12 619
Koszty finansowe	(2)	-	(36 832)	(3 269)	(40 103)
Koszty finansowe netto	(2)	-	(24 269)	(3 213)	(27 484)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	221	-	167 928	(3 213)	164 936
Podatek dochodowy	-	-	-	(35 339)	(35 339)
Zysk/(Strata) netto	221	-	167 928	(38 552)	129 597

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności na dzień 31 grudnia 2016 roku

	Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	1 187	-	1 226 293	-	1 227 480
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	-	3 536	-	3 536
Wartości niematerialne	2	-	21 889	-	21 891
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	25 901	-	25 901
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	186 376	-	186 376
Pozostałe należności	-	-	3 321	-	3 321
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	43 965	43 965
Aktywa trwałe razem	1 189	-	1 467 316	43 965	1 512 470
Aktywa obrotowe					
Zapasy	-	-	233 318	-	233 318
Prawa majątkowe	-	-	37 993	-	37 993
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	10 812	-	10 812
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	2 189	-	2 189
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	130	-	140 574	23 503	164 207
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	39 939	39 939
Aktywa obrotowe razem	130	-	424 886	63 442	488 458
Aktywa razem	1 319	-	1 892 202	107 407	2 000 928

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2016 r.**

	Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Pasywa					
Kapitał własny razem	-	-	-	1 059 624	1 059 624
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	128 890	85 000	213 890
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	3 544	-	3 544
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	54	-	53 296	-	53 350
Rezerwy	-	-	118 436	-	118 436
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	250	-	250
Dotacje	332	-	13 080	-	13 402
Zobowiązania długoterminowe razem	376	-	317 496	85 000	402 872
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	25 407	49 506	74 913
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	1 791	-	1 791
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4	-	6 984	-	6 988
Rezerwy	-	-	9 450	-	9 450
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-	9 551	9 551
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	67	-	433 146	1 224	434 438
Dotacje	11	-	1 290	-	1 301
Zobowiązania krótkoterminowe razem	82	-	478 068	60 282	538 432
Zobowiązania razem	458	-	795 564	145 282	941 304
Pasywa razem	458	-	795 564	1 204 906	2 000 928

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2015 r. przekształcone***

	Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Aktywa					
Aktywa trwałe					
Rzeczowe aktywa trwałe	1 761	-	1 048 944	-	1 050 705
Prawo wieczystego użytkowania gruntów	-	-	5 157	-	5 157
Wartości niematerialne	4	-	31 299	-	31 303
Nieruchomości inwestycyjne	-	-	24 713	-	24 713
Inwestycje w jednostkach podporządkowanych	-	-	123 376	-	123 376
Pozostałe należności	-	-	3 807	-	3 807
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-	-	56 461	56 461
Aktywa trwałe razem	1 765	-	1 237 296	56 461	1 295 522
Aktywa obrotowe					
Zapasy	-	-	290 081	-	290 081
Prawa majątkowe	-	-	36 965	-	36 965
Pozostałe aktywa finansowe	-	-	9 687	-	9 687
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	132	-	177 813	31 325	209 270
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	-	-	57 210	57 210
Aktywa obrotowe razem	132	-	514 546	88 535	603 213
Aktywa razem	1 897	-	1 751 842	144 996	1 898 735

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

**Sprawozdanie z sytuacji finansowej w podziale na poszczególne rodzaje działalności (kontynuacja)
na dzień 31 grudnia 2015 r. przekształcone***

	Przesył i dystrybucja energii elektrycznej	Obrót paliwami gazowymi	Działalność pozostała	Pozycje nieprzypisane	Ogółem
Pasywa					
Kapitał własny razem	-	-	-	997 370	997 370
Zobowiązania					
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	134 313	74 000	208 313
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	5 061	-	5 061
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	84	-	53 819	-	53 903
Rezerwy	-	-	101 638	-	101 638
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	-	-	175	-	175
Dotacje	-	-	14 812	-	14 812
Zobowiązania długoterminowe razem	84	-	309 818	74 000	383 902
Zobowiązania z tytułu kredytów, pożyczek	-	-	13 189	24 000	37 189
Pozostałe zobowiązania finansowe	-	-	2 278	-	2 278
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	9	-	5 455	-	5 464
Rezerwy	-	-	89	-	89
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	-	-	-	2 434	2 434
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	61	-	467 635	990	468 686
Dotacje	1	-	1 322	-	1 323
Zobowiązania krótkoterminowe razem	71	-	489 968	27 424	517 463
Zobowiązania razem	155	-	799 786	101 424	901 365
Pasywa razem	155	-	799 786	1 098 794	1 898 735

* Dane finansowe przekształcone w wyniku zmian opisanych w punkcie 2.3 informacji dodatkowej do niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego

Nota 34 Zdarzenia po dacie sprawozdania z sytuacji finansowej

Po dacie bilansowej niniejszego rocznego sprawozdania finansowego nie miały miejsca istotne zdarzenia wpływające na sytuację majątkową i finansową Spółki nieuwzględnione w sprawozdaniu finansowym.

Podpisy Członków Zarządu

.....
dr Wojciech Wardacki
Prezes Zarządu

.....
Tomasz Panas
Wiceprezes Zarządu

.....
dr Włodzimierz Zasadzki
Wiceprezes Zarządu

.....
Anna Tarocińska
Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych

.....
Józefa Żurawska
Główny Księgowy

Police, dnia 26 kwietnia 2017 roku.